

1988 ආර්ථික ක්‍රියාකාරිත්වය, ගැටළු සහ ප්‍රතිපත්ති

හැඳින්වීම

ඉකුත් වර්ෂයේ නියඟයෙහි බලපෑමට හසුව පහත් වර්ධන ක්‍රියාකාරිත්වයක් පෙන්වූ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය, 1988 වර්ෂයේ තරමක ප්‍රගතියක් දැක්වීය. 1987 වර්ෂයේ සියයට 1.5 ක වර්ධන අනුපාතිකය සමඟ සසඳා බලන කල, මූර්ත වශයෙන් 1988 වර්ෂයේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය සියයට 2.7 කින් වර්ධනය වී යැයි ඇස්තමේන්තු කර ඇත. එබඳුම උපනතියක් දක්වමින්, ඉකුත් වර්ෂයේ මූර්ත දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයේ සියයට 1.6 ක වර්ධන අනුපාතිකය සමඟ සසඳන කල විදේශයන්ගෙන් ලැබෙන ශුද්ධ සාධක ආදායමට ඉඩ හැරීමෙන් පසුව ලබා ගන්නා ලද 1988 දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය ද සියයට 2.5 ක වර්ධනයක් පෙන්වීය.

1.1 සංඛ්‍යා සටහන

ජාතික ආදායම් සංඛ්‍යා 1986—1988

ශීර්ෂය	වටිනාකම (රුපියල් දශ ලක්ෂ)			වර්ධන අනුපාතිකය (සියයට)	
	1986	1987	1988*	1987	1988*
1. පවත්නා සාධක වියදම් මිල අනුව ද. දේ. නි. ..	163,713	177,731	203,516	8.6	14.5
2. ස්ථාවර සාධක වියදම් මිල අනුව ද. දේ. නි. ..	114,261	115,922	119,050	1.5	2.7
3. පවත්නා සාධක වියදම් මිල අනුව ද. ජා. නි. ..	159,852	173,395	198,017	8.5	14.2
4. ස්ථාවර (1982) සාධක වියදම් මිල අනුව ද. ජා. නි. ..	111,565	113,307	116,095	1.6	2.5
5. මැදි වසර ජනගහණය ('000)	16,117	16,361	16,586	1.5	1.4
6. ඒක පුද්ගල දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය					
(i) පවත්නා මිල අනුව (රුපියල්) ..	9,918	10,598	11,939	6.9	12.6
(ii) ස්ථාවර මිල අනුව (රුපියල්) ..	6,922	6,925	6,999	0.1	1.1

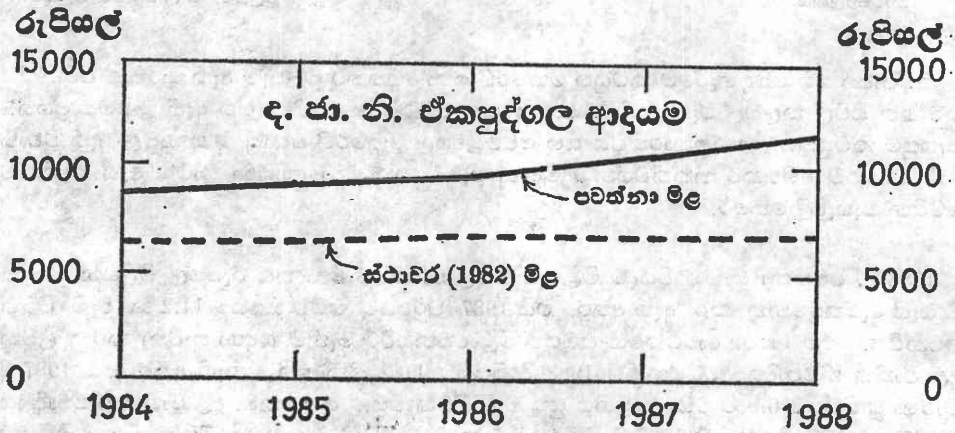
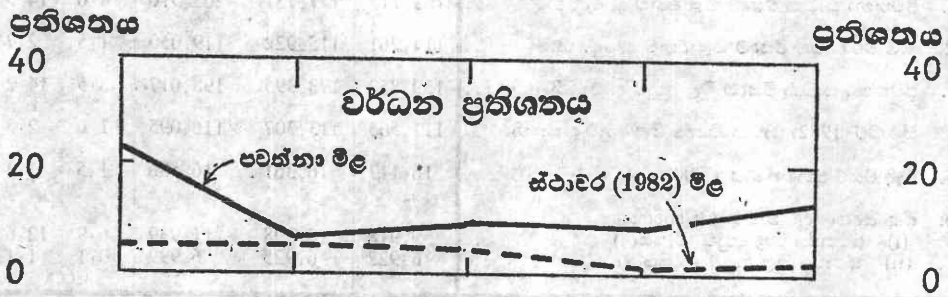
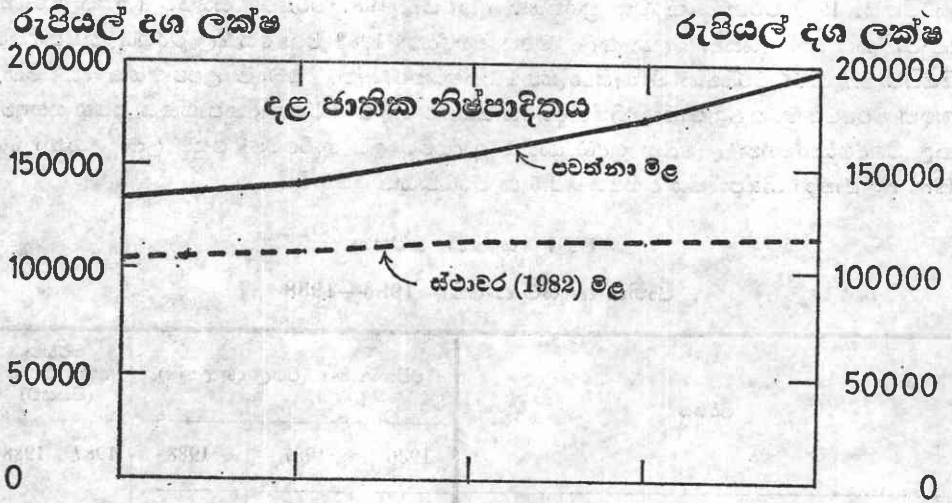
* තාවකාලිකයි.

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

නිෂ්පාදන සහ බෙද හැරීමේ කටයුතු කෙරෙහි ඉතා අහිතකර බලපෑම් ඇති කරමින් වරින් වර හට ගත් සිවිල් කලබල වැනි තත්ත්වයන් යටතේ වර්ධන අනුපාතිකයෙහි ඇති වූ මෙම ප්‍රගතිය පැයසුම් කටයුතුය. තරඟකාරිත්වය සහ වෙළෙඳපල කෙරෙහි යොමු වූ සානුබල ඇති විවෘත ආර්ථිකයකට අහිතකර තත්ත්වයන්ට මුහුණ පෑමට සහ ඒවා අහිබවා යාමට ඇති හැකියාව මෙයින් පැහැදිලි කෙරේ.

1988 දී, පවත්නා සාධක වියදම් මිල අනුව දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය රුපියල් බිලියන 198 ක් වී යැයි ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර, එය 1987 වර්ෂයට වඩා සියයට 14.2 ක වැඩි වීමක් පෙන්වීය. මේ අතර, ආර්ථිකයේ සමස්ත මිල වෙනස්වීම් මැනීම සඳහා භාවිතා කරනු ලබන දළ ජාතික නිෂ්පාදිත අවධානකය 1988 දී සියයට 11.5 කින් ඉහළ නැගී අතර, එය 1987 දී වාර්තා වූ සියයට 6.8 ට වඩා සැලකිය යුතු වැඩි වීමක් විය. මේ අනුව, දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය (1982) ස්ථාවර මිල අනුව 1988 දී සියයට 2.5 ක වැඩි වීමක් වාර්තා කරමින් රුපියල් බිලියන 116 ක් වී යැයි ඇස්තමේන්තු කර ඇත. අනික් අතට, වර්ෂය තුළදී වෙළෙඳ අනුපාතය සියයට 7 කින් පිරිහීමේ හේතුවෙන්, වෙළෙඳ අනුපාතයේ ඇති වන බලපෑම් වලට ගැලපීම් කිරීමෙන් පසුව ලබා ගන්නා ලද මූර්ත ජාතික ආදායම, 1988 දී සියයට 0.1 කින් සුළු වශයෙන් පහත වැටුණි.

දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය

රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල් වරයාගේ තාවකාලික ඇස්තමේන්තුවලට අනුව වසර මැද ජනගහණය දශ ලක්ෂ 16.58 ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කර ඇත. මෙය 1987 වර්ෂයට වඩා සියයට 1.4 ක වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරයි. මේ අනුව, 1987 දී රුපියල් 10,598 (එ. ජ. ඩොලර් 360) හා සසඳා බලන කළ පවත්නා මිල ගණන් අනුව වූ ඒක පුද්ගල දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය 1988 දී රුපියල් 11,939 (එ. ජ. ඩොලර් 375) ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කර ඇත. මෙසේ පවත්නා මිල ගණන් අනුව 1988 දී ඒක පුද්ගල ආදායම සියයට 12.6 කින් වැඩි වූ නමුත්, මූර්ත වශයෙන් සලකා බලන කල එම වැඩි වීම සියයට 1.1 ක් පමණක් විය.

කෘෂිකාර්මික අංශය යලි යහපත් අතට පත් වීම හා කර්මාන්ත අංශයේ අඛණ්ඩව පැවති වර්ධනය, 1988 වර්ෂයේ යහපත් ආර්ථික-ක්‍රියාකාරිත්වයට ප්‍රධාන වශයෙන් දායක වූ සාධකයන් විය. වන වගාව සහ ධීවර කටයුතු ඇතුළු කෘෂිකාර්මික අංශයේ වර්ධනය සියයට 2.1 ක් වූ බව තාවකාලික ඇස්තමේන්තු වලින් පෙනී යයි. ඉකුත් වර්ෂයේදී නියඟයෙහි බලපෑමට හසු වීමේ හේතුවෙන් මෙම අංශයේ එකතු කළ අගය සියයට 6 කින් පහත වැටුණි. 1988 වර්ෂයේ කෘෂිකාර්මික අංශයේ යහපත් ක්‍රියාකාරිත්වය හේ, වී, උක්, සුළු අපනයන හෝග සහ සුළු ආහාර බෝග වැනි වගා කිහිපයක නිෂ්පාදනය ඉහළ යාමේ ප්‍රතිඵලයක් විය. තේ නිෂ්පාදනය සියයට 6.4 කින් වැඩි වූ අතර වී වගා අංශයේ සමස්ත වර්ධනය සියයට 16.4 ක් විය. මෙය මෑත කාලයේ වී වගා අංශයේ එක් වර්ෂයක් තුළ වාර්තාගත වූ ඉහළම වර්ධනය විය. සුළු අපනයන බෝග, සුළු ආහාර බෝග සහ සීනි නිෂ්පාදනයේදී සැලකිය යුතු වැඩි වීම් වාර්තා විය. අනෙක් අතට, ප්‍රධාන වශයෙන් 1986 වර්ෂයේදී සහ 1987 වර්ෂයේ මුල් කාලයේ පැවති නියඟයේ පසුකාලීන බලපෑම් හේතුවෙන් 1988 වර්ෂයේදී පොල් නිෂ්පාදනයෙහි සියයට 15.7 ක දැඩි පහත වැටීමක් වාර්තා වීනි.

1988 දී සිත් ගන්නා සුළු වර්ධන ක්‍රියාකාරිත්වයක් වාර්තා කළ තවත් අංශයක් වූයේ පතල් හා කැණීම් අංශයයි. මෙම අංශයේ එකතු කරන ලද අගය සියයට 9 කින් වැඩි වී යැයි ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර, එයට මූලික වශයෙන් හේතු වූයේ මැණික් ගැරීම අඛණ්ඩව ප්‍රසාරණය වීමය. 1988 වර්ෂයේදී නිමැවුම් කර්මාන්ත අංශයේ සමස්ත වර්ධනය සියයට 4.7ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කර ඇත. මෙම වර්ධනයෙහි විශාල කොටසක් සිදු වූයේ 1988 දී නිෂ්පාදනය සියයට 7 කින් වැඩි වී යැයි ඇස්තමේන්තු කරන ලද නිපැයුම් කර්මාන්ත අංශයෙහිය. නිපැයුම් කර්මාන්ත අනු අංශය තුළ පෞද්ගලික අංශයේ කර්මාන්තවල නිමැවුම සියයට 10 කින් වැඩි වූ අතර, රජය සතු කර්මාන්තවල නිමැවුම පහත වැටුණි. සේවා අංශයෙහි වර්ධනය සුළු වුවද සාපේක්ෂව එම අංශයෙහි විශාලත්වය නිසා ආර්ථිකයේ සමස්ත වර්ධනය කෙරෙහි එහි දායකත්වය සැලකිය යුතු විය. සියයට 6 ක වර්ධනයක් වාර්තා කළ, බැංකු, රක්ෂණ සහ නිශ්චල දේපල අංශය සමස්ත සේවා අංශය තුළ වැඩිම වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළ අංශය විය. විදුලිබල ජලාශවල ජල මට්ටම් ඉහළ යාම නිසා විදුලි බලය, ගෑස් සහ සන්නිවේදන සේවා අංශය සියයට 3.5 කින් වර්ධනය විය. සංසන්දනාත්මකව බලනවිට, 1988 දී අනෙකුත් අංශ කිහිපයකම වර්ධනය සිදුවූයේ සාමාන්‍යයෙන් සුළු වශයෙනි. මේවා අතර, තැනීම් අංශය (සියයට 1.5), සේවා අංශය (සියයට 2.2) සහ නොග සහ සිල්ලර වෙළෙඳ අංශය (සියයට 2.7) විය.

දේශීය ඉතිරි කිරීම් 1987 දී රුපියල් බිලියන 25.2 සිට 1988 දී රුපියල් බිලියන 28.5 දක්වා වැඩිවියැයි ඇස්තමේන්තු කර ඇත. කෙසේ වුවද, වෙළෙඳපල මිල ගණන් අනුව වූ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අනුපාතයක් වශයෙන් නිර්ණය කර ඇති ජාතික ඉතිරි කිරීම් අනුපාතය, 1987 දී සියයට 15.3 සිට 1988 දී සියයට 14.8 දක්වා අඩු වූ අතර දේශීය ඉතිරි කිරීම් අනුපාතය මෙම වර්ෂ දෙක තුළ සියයට 12.8 ක් ලෙස නොවෙනස්ව පැවතුණි.

1.2 සංඛ්‍යා සටහන

දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයේ සංයුතිය සහ වර්ධනය 1986 - 1988
ස්ථාවර (1982) සාධක වියදම් මිල අනුව

අංශය	වටිනාකම රු. දශ ලක්ෂ			වර්ධන අනුපාතිකය		
	1986	1987	1988*	1986	1987	1988*
1. කෘෂිකර්මය, වන හා සිවර	29,106	27,409	27,984	2.6	- 5.8	2.1
1.1 තේ	2,723	2,750	2,920	-1.3	1.0	6.4
1.2 රබර්	856	705	770	0.6	-10.6	0.7
1.3 පොල්	3,935	2,907	2,501	2.8	-24.6	-15.7
1.4 වී	6,613	5,423	0,312	-2.5	-18.0	16.4
1.5 අනෙකුත් (අතුරු හෝග වන හා සිවර ඇතුළු)	14,979	15,504	15,475	5.9	3.5	- 0.2
2. පතල් සහ කැනීම්	2,615	3,112	3,392	5.2	19.0	9.0
3. නිමැවුම් කර්මාන්ත	17,558	18,748	19,022	8.4	0.8	4.7
3.1 වාක්ෂ හෝග සැකසීම	3,225	3,340	3,273	0.1	3.6	- 2.0
3.2 අනෙකුත්	14,333	15,408	16,349	10.5	7.5	0.1
4. කැනීම්	8,191	8,338	8,403	1.5	1.8	1.5
5. සේවා	56,791	58,315	59,589	4.3	2.7	2.2
6. ද. දේ. නි.	114,261	115,922	119,050	4.3	1.5	2.7
7. විදේශීය ශුද්ධ සාධක ආදායම	-2,696	-2,615	-2,955	-	-	-
8. ද. ජා. නි.	111,565	113,307	116,095	4.5	1.0	2.5

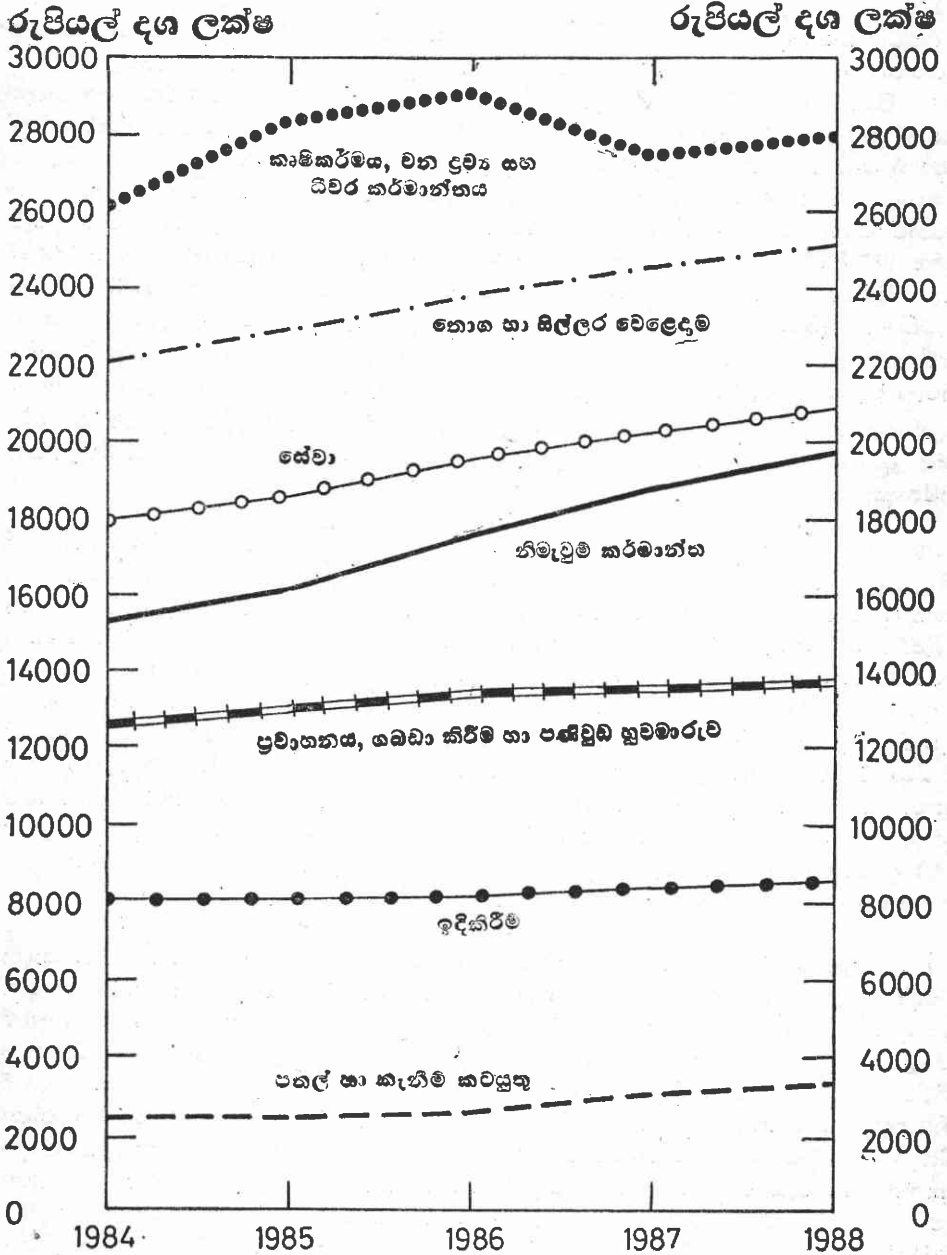
* තාවකාලික මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

1986 දී සියයට 10 කින්ද, 1987 දී සියයට 8 කින්ද වැඩි වූ තොග වෙනස්වීම් ඇතුළත් දළ දේශීය ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය (ද. දේ. ප්‍රා. ස.) 1988 දී සියයට 12 කින් වැඩි විය. මෑත වර්ෂ වලදී මෙන්ම මෙම වර්ෂයේදීද ප්‍රාග්ධන සම්පාදනයට විශාල වශයෙන් දායක වූයේ දළ ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය සියයට 25 කින් සුළු වූ රාජ්‍ය අංශයයි. 1987 සහ 1986 වර්ෂවල අතුරුපි වර්ධනයන් පිළිවෙලින් සියයට 17 ක් සහ සියයට 23 ක් විය. මේ අතර ඉකුත් වර්ෂයේ වූ සියයට 5.6 ක වැඩි වීම සමඟ සසඳන කල පෞද්ගලික අංශයේ සහ රාජ්‍ය සංස්ථාවල ඒකාබද්ධ ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය සියයට 7.8 කින් වැඩි විය. වෙළෙඳපල මිල ගණන් අනුව වූ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අනුපාතයක් වශයෙන් දළ දේශීය ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය 1987 දී සියයට 23.3 සිට 1988 දී සියයට 23.1 දක්වා සුළු වශයෙන් පහත වැටුණි.

තේ නිෂ්පාදනය 1988 වර්ෂයේදී කිලෝ ග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 226.9 දක්වා සියයට 6 කින් වැඩිවූ අතර, මෙය 1965 න් පසු වාර්තා ගතවූ ඉහළම නිෂ්පාදන මට්ටම විය. වර්ෂයේ අවසාන කාර්තුව තුළදී දකුණු සහ උච්ච ප්‍රදේශවල පැවති සිවිල් නොසන්සුන්තාවයන් හේතුවෙන් නිෂ්පාදනයට ඇති වූ අවහිරතා නිසා නොවේ නම් 1988 වර්ෂයේ නිෂ්පාදන ක්‍රියාකාරිත්වය මීට වඩා යහපත් වීමට ඉඩ තිබුණි. පිහිටීම අනුව වන බිම් කාණ්ඩ තුන් වර්ගයේම තේ නිෂ්පාදනයේ වැඩිවීම් දක්නට ලැබුණ අතර, පහත් බිම් තේ නිෂ්පාදනය සියයට 11 ක ඉහළම වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. සංසන්දනාත්මකව බලන කල උස් බිම් හා මැදි බිම් තේ නිෂ්පාදනයන් පිළිවෙලින් සියයට 5 කින් හා සියයට 2 කින් වැඩි විය. ඉකුත් වර්ෂයේ නිෂ්පාදනයේ වැඩිවීම මුළුමනින්ම පෞද්ගලික අංශයේ නිෂ්පාදනය ඉහළ යාමක් නිසා සිදු වුවද, 1988 වර්ෂයේදී නිෂ්පාදනයේ වැඩිවීම පෞද්ගලික හා රාජ්‍ය යන දෙඅංශයෙහිම නිෂ්පාදනය ඉහළ යාම නිසා සිදු විය. එහෙත්, නිෂ්පාදනයේ මුළු වැඩි වීමෙන් සියයට 74 ක්ම පෞද්ගලික අංශය තුළ සංකේන්ද්‍රණය විය. මිලදී ගත් අමු දළ වලින් කළ තේ නිෂ්පාදනය ඇතුළුව, ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලයේ (ජනවසම) සහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවේ (ශ්‍රී. ලං. රා. වැ. ස.) තේ නිෂ්පාදනය සියයට 3 බැගින් පිළිවෙලින් කිලෝ ග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 74.4 ක් හා කිලෝ ග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 69.4 ක් දක්වා වැඩි විය. මේ අතර, 1987 දී සියයට 10 කින් ඉහළ ගිය පෞද්ගලික අංශයේ තේ නිෂ්පාදනය 1988 දී කිලෝ ග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 83 දක්වා සියයට 14 කින් වැඩි විය. මෙය වර්ෂයේ මුළු තේ

කාර්මික සම්භවය අනුව දළ ජාතික නිෂ්පාදනය

ස්ථාවර (1982) සාධක වියදම් මිල අනුව

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 37 ක් විය. පෞද්ගලික අංශයෙන් සැපයුණු අමු දළවලින් ජනවසම සහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාව විසින් නිපදවූ තේ ප්‍රමාණයද පෞද්ගලික අංශය යටතට ගෙන ගණන් බැලූ විට, පෞද්ගලික අංශයේ සාපේක්ෂ නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය මුළු නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 45 ක් දක්වා වැඩිවේ.

තේවල නිෂ්පාදන වියදම තියුණු ලෙස ඉහළ නැගීම, 1988 දී දක්නට ලැබුණු අයහපත් ලක්ෂණයක් විය. ජනවසමේ සාමාන්‍ය නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයකට රුපියල් 46.92 ක් දක්වා සියයට 17 කින් ඉහළ ගිය අතර, ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවෙහි නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයකට රුපියල් 44.42 දක්වා සියයට 13 කින් ඉහළ නැඟුණි. වතු කම්කරුවන්ගේ වෙනත වැඩි වීම සහ යෙදවුම් (පොහොර ආදී) සඳහා ඉහළ මිල ගණන් ගෙවීමට සිදු වීම නිෂ්පාදන වියදම වැඩි වීමේලා දයක වූ ප්‍රධාන කරුණු විය. මේ අතර කොළඹ තේ වෙන්දේසියේ විකුණනු ලැබූ සියළුම වර්ගයේ තේ සඳහා ලැබූ සාමාන්‍ය දළ විකුණුම් මිල වැඩි වූයේ 1987 දී කිලෝ ග්‍රෑමයකට රුපියල් 39.30 සිට 1988 දී කිලෝ ග්‍රෑමයකට රුපියල් 42.77 දක්වා සියයට 9 කින් පමණි. මේ නිසා, ජනවසමේ නිෂ්පාදන ආන්තිකය ද 1987 දී කිලෝ ග්‍රෑමයකට රුපියල් 4.12 ක අලාභයක සිට 1988 දී කිලෝ ග්‍රෑමයකට රුපියල් 5.26 ක අලාභයක් දක්වා වැඩි විය. මේ අතර රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවේ නිෂ්පාදන ආන්තිකයද 1987 දී කිලෝ ග්‍රෑමයකට රුපියල් 0.40 ක අලාභයක සිට 1988 දී කිලෝ ග්‍රෑමයකට රුපියල් 2.69 ක අලාභයක් දක්වා වැඩි විය. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ තේ කර්මාන්තය සම්බන්ධයෙන් ඇති ප්‍රබල අවශ්‍යතාවය ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපලවලදී තරඟකාරී ලෙස රැදී සිටීම මිස සීමාව ඉක්මවා නිෂ්පාදන වියදම් ඉහළ නැංවීම මගින් ඉන් ඉවතට ඇදී යාම නොවන බවයි.

1987 දී බලවත් පසුබෑමකට ලක්වුණු රබර් නිෂ්පාදනය 1988 දී සුළු ප්‍රගතියක් දක්වමින් කිලෝ ග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 122.4 ක් විය. 1988 වර්ෂයේදී නිෂ්පාදනය වැඩිවීමට මූලික වශයෙන් හේතු වූයේ යහපත් කාලගුණික තත්ත්වය යටතේ වැඩි ඵලදාවක් ලැබීමත්, වැඩිවූ මිල ගණන් වලින් වාසි ලබා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයත් කිරී කැපීම වැඩි කිරීමත්ය. තේ නිෂ්පාදනය සම්බන්ධයෙන් මෙන්ම, රබර් නිෂ්පාදනයේ වැඩි වීමටද පෞද්ගලික හා රාජ්‍ය යන අංශ දෙකම දයක විය. ඉකුත් වසරේ නිෂ්පාදන ක්‍රියාකාරීත්වය යථා තත්ත්වයට ගෙන එමින් රාජ්‍ය අංශයේ නිෂ්පාදනය මුළු නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 33 දක්වා සුළු වශයෙන් වැඩි විය. ජනවසමෙහි හා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවෙහි රබර් නිෂ්පාදනය පිළිවෙලින් සියයට 2 කින් හා සියයට 1 කින් මදක් ඉහළ ගිය අතර, එම ආයතන දෙකෙහිම ඒකාබද්ධ නිෂ්පාදනය කිලෝ ග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 39.1 ක් විය. මේ අතර, කුඩා වතු හිමියන්ද ඇතුළු පෞද්ගලික අංශයේ රබර් නිෂ්පාදනය කිලෝ ග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 82.4 දක්වා සුළු වශයෙන් වැඩි විය. මේ නිසා මුළු නිෂ්පාදනයෙන් එම අංශය සතු කොටස ඉකුත් වර්ෂයේ මෙන් සියයට 67 ක මට්ටමෙහි පවත්වාගෙන යා හැකි විය.

වර්ෂය තුළ රබර් අංශයේද, නිෂ්පාදන වියදම තියුණු ඉහළ යාමකට භාජනය විය. නිෂ්පාදන වියදම ඉහළ යාමට වතු කම්කරුවන්ගේ වෙනත වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. පෞද්ගලික අංශයේ නිෂ්පාදන වියදම 1987 දී කිලෝ ග්‍රෑමයකට රුපියල් 13.95 සිට 1988 දී කිලෝ ග්‍රෑමයකට රුපියල් 15.55 දක්වා වැඩි විය. මේ අතර, 1988 දී රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවෙහි නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයකට රුපියල් 23.50 දක්වා සියයට 10 කින්ද, ජනවසමෙහි නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයකට රුපියල් 24.26 දක්වා සියයට 21 කින්ද වැඩි විය. නිෂ්පාදන වියදම් අධික වුවද, වඩාත් වාසිදයක වූ මිල ගණන් හේතුවෙන් ගෙන වර්ෂය තුළදී නිෂ්පාදන ආන්තිකයන් වැඩි විය. 1988 වර්ෂයේදී සියළුම ශ්‍රේණිවල රබර් සඳහා සාමාන්‍ය අපනයන (නැ. වි. ස.) මිල කිලෝ ග්‍රෑමයකට රුපියල් 37.33 දක්වා සියයට 35 කින් සැලකිය යුතු අන්දමින් වැඩි විය. මේ අනුව ජනවසමට සිය නිෂ්පාදන ආන්තිකය 1987 දී කිලෝ ග්‍රෑමයකට රුපියල් 0.26 සිට 1988 දී කිලෝ ග්‍රෑමයකට රුපියල් 5.25 දක්වා වැඩිකර ගැනීමට හැකි වූ අතර, රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවට ඉකුත් වසරේ සිය නිෂ්පාදන ආන්තිකය කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 1.40 ක අලාභයක සිට 1988 දී කිලෝ ග්‍රෑමයකට රුපියල් 3.83 ක ලාභයක් දක්වා වැඩි කර ගැනීමට හැකි විය.

1986 වර්ෂය තුළදී සහ 1987 වර්ෂය මුල් කාලයේදී පොල් වගා කරනු ලබන ප්‍රධාන ප්‍රදේශවල පැවැති නියං තත්වයන් හේතුවෙන් පොල් නිෂ්පාදනය 1988 දී පිළිවෙලින් දෙවන වසරටත් පසුබෑමකට ලක් විය. මුළු පොල් නිෂ්පාදනය 1987 දී පොල් ගෙඩි දශ ලක්ෂ 2,292 දක්වා අඩු වූ අතර, එය 1988 දී පොල් ගෙඩි දශ ලක්ෂ 1,933 දක්වා තවදුරටත් සියයට 16 කින් අඩු විය. මෙය 1977 වර්ෂයෙන් පසු වාර්තා වූ අඩුම නිෂ්පාදන මට්ටම විය. නිෂ්පාදනය අඩු වීමේ හේතුවෙන්, 1988 දී කපාපු පොල් සහ පොල්තෙල් නිෂ්පාදනය සඳහා ලබාගත හැකි වූ පොල් ගෙඩි ප්‍රමාණය ඉතා අඩු විය. මේ නිසා, කපාපු පොල් නිෂ්පාදනය සියයට 55 කින්ද, පොල්තෙල් නිෂ්පාදනය සියයට 52 කින්ද අඩු විය. කොප්පරා සහ පොල් ගෙඩි අපනයන පරිමාවද පිළිවෙලින් සියයට 43 කින් සහ සියයට 28 කින් අඩු විය.

මේ අතර, ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොලෙහි ප්‍රධාන පොල් නිෂ්පාදන තුනෙහිම මිල ගණන් සැලකිය යුතු අන්දමින් වැඩි විය. පොල් ගෙඩියක් සඳහා වූ සාමාන්‍ය අපනයන (නැ. වී. ස.) මිල 1987 දී රුපියල් 2.64 සිට 1988 දී රුපියල් 4.00 දක්වා වැඩි විය. කෙසේ වුවද, පොල් අපනයන සැකසීම සඳහා ලබාගත හැකි වූ ගෙඩි ප්‍රමාණය ඉතා අඩු වීමේ හේතුවෙන්, ඉහළ ගිය මිල ගණන්වලින් උපරිම ඵල නෙලා ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාව අපොහොසත් විය. පොල් මද ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත අපනයන පරිමාව 1987 දී ගෙඩි දශ ලක්ෂ 538 සිට 1988 දී ගෙඩි දශ ලක්ෂ 224 දක්වා සියයට 58 න් සැලකිය යුතු ලෙස අඩු විය. තේ හා රබර් නිෂ්පාදනයේ මෙන්ම පොල් නිෂ්පාදනයේද සාමාන්‍ය නිෂ්පාදන වියදම 1988 දී වැඩි විය. පොල් ගෙඩියක් සඳහා වූ ඇස්තමේන්තු කරන ලද නිෂ්පාදන වියදම 1987 දී රුපියල් 0.99 සිට 1988 දී රුපියල් 1.21 දක්වා සියයට 22 කින් වැඩි විය.

1988 වර්ෂයේදී නිෂ්පාදනයේ සැලකිය යුතු වැඩි වීමක් වාර්තා කළ හෝගය වූයේ වී ය. 1988 වර්ෂයේදී වී නිෂ්පාදනය සියයට 16 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරමින් මෙට්‍රික් ටොන් දශ ලක්ෂ 2.5 ක් වශයෙන් (වී බුසල් දශ ලක්ෂ 118 හෝ සහල් මෙට්‍රික් ටොන් දශ ලක්ෂ 1.7) තාවකාලිකව ඇස්තමේන්තු කර ඇත. කෙසේ වෙතත්, මෙම ප්‍රමාණය 1985 දී ලබාගත් ඉහළම අස්වැන්න වූ මෙට්‍රික් ටොන් දශ ලක්ෂ 2.7 ට වඩා සියයට 7 කින් අඩුය. අපතේ යෑම් සහ බිත්තර වී අවශ්‍යතාවයන් සඳහා ඉඩ හැරීමෙන් පසු පරිභෝජනය සඳහා ලබාගත හැකි සහල් ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් දශ ලක්ෂ 1.5 ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කර ඇත. මෙය ඇස්තමේන්තු කර ඇති වාර්ෂික පරිභෝජන අවශ්‍යතාවයෙන් සියයට 88 ක් සපුරාලීම සඳහා ප්‍රමාණවත් විය. 1987 දී මෙම ප්‍රමාණය සියයට 80 ක් විය.

1987/88 මහ සහ 1988 යල යන කන්න දෙකෙහිම වී නිෂ්පාදනයේ වැඩි වීම් පිළිබිඹු විය. 1987/88 මහ කන්නයේ නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් දශ ලක්ෂ 1.52 (බුසල් දශ ලක්ෂ 73.1) වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කර ඇත. මෙය ඉකුත් මහ කන්නයට වඩා මෙට්‍රික් ටොන් 132,193 කින් හෙවත් සියයට 9 කින් වැඩි වීමකි. සංසන්දනාත්මකව බලන කල ඉකුත් යල කන්නයට වඩා සියයට 28 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරමින් 1988 යල කන්නයේ වී නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් දශ ලක්ෂ 0.9 ක් වශයෙන් (බුසල් දශ ලක්ෂ 45) ඇස්තමේන්තු කර ඇත. නිෂ්පාදනය කෙරෙහි අභිතකර අන්දමින් බලපාන ලද උතුරු නැගෙනහිර පළාත්වල නොකඩවා පැවැති නොසන්සුන්තාවය සහ මහ කන්නයේදී ප්‍රමාද වී ජලය නිකුත් කිරීම නොවන්නට, 1988 දී සමස්ත නිෂ්පාදන ක්‍රියාකාරිත්වය මීට වඩා බෙහෙවින් යහපත් වීමට ඉඩ තිබුණි.

1988 දී වී නිෂ්පාදනය වැඩි වීමට මූලික වශයෙන් හේතු වූයේ වපුරන ලද හා අස්වනු නෙලා ගන්නා ලද බීම් ප්‍රමාණය වැඩි වීමය. වපුරන ලද මුළු බීම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 865,332 දක්වා හෙක්ටයාර 84,096 කින් හෙවත් සියයට 11 කින් වැඩි විය. අනෙක් අතට, කිලෝ ග්‍රෑම් 3,419ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කර ඇති සාමාන්‍ය ඵලදාව ඉකුත් වර්ෂයට වඩා සියයට 4 ක අඩු වීමක් වාර්තා කළේය. මහ කන්නයේදී වපුරන ලද බීම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 544,628 දක්වා

සියයට 7 කින් වැඩිවූන අතර යල කන්නයේදී ප්‍රධාන වශයෙන් යහපත් කාලගුණික තත්ත්වයන් හේතුවෙන් වසුරන ලද බිම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 320,699 දක්වා සියයට 17 කින් වැඩි විය. මේ අතර 1988 වර්ෂය තුළදී අස්වනු නෙලා ගන්නා ලද මුළු බිම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 811,034 දක්වා සියයට 19 කින් වැඩි විය.

අස්වනු නෙලාගන්නා ලද බිම් ප්‍රමාණය 1987/88 මහ කන්නයේදී සියයට 15 කින්ද, 1988 යල කන්නයේදී සියයට 27 කින්ද වැඩි විය. වගා භානි වූ බිම් ප්‍රමාණය, එනම් වසුරන ලද බිම් ප්‍රමාණය සහ අස්වනු නෙලා ගන්නා ලද බිම් ප්‍රමාණය අතර වෙනස, 1988 දී ඉකුත් වර්ෂයට වඩා සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් අඩු විය.

1988 දී වී අලෙවි මණ්ඩලය විසින් සහතික මිල යෝජනා ක්‍රමය යටතේ මිලදී ගන්නා ලද වී ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 105,497 (බ්‍රසල් 5,055,000) ක් වූ අතර, එය 1987 දී මිලදී ගත් ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 65 ක සැලකිය යුතු වැඩිවීමකි. මෙම වැඩි වීමට ඉවහල් වූ ප්‍රධාන සාධකය වූයේ මහ සහ යල යන කන්න දෙකෙහිම වී වගා කෙරෙන ප්‍රධාන ප්‍රදේශයන්හි නිෂ්පාදනය ඉහළ යාමය. මේ අතර, පොහොර මිල ගණන් වැඩි වීමෙන් සිදු වූ අයහපත් බලපෑම සමහන් කිරීම පිණිසත්, ගොවියාට වැඩි ලාභයක් ලබා දීම සඳහාත් 1988 අගෝස්තු මාසයේ දී වී බුසලක සහතික මිල රුපියල් 70 සිට රුපියල් 80 දක්වා ඉහළ නංවන ලදී. සහතික මිල මෙසේ ඉහළ නංවනු ලැබුවද, විවෘත වෙළෙඳපොළේ වී මිල ගණන් තවදුරටත් මේ වසරේ දී ද සහතික මිලට වඩා ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි. 1988 දී විවෘත වෙළෙඳපොළේ වී බුසලක සාමාන්‍ය මිල රුපියල් 93.53 ක් වූ අතර, එය ඉකුත් වසරේ පැවති මිලට වඩා සියයට 5 ක වැඩි වීමක් පෙන්වීය.

1988 වසරේ දී ඉතා තියුණු වර්ධනයක් වාර්තා කළ හෝගයක් වූයේ උක් වගාවය. 1987 දී මෙට්‍රික් ටොන් 29,298 දක්වා සියයට 15 කින් අඩු වූ මුළු සීනි නිෂ්පාදනය, 1988 දී මෙට්‍රික් ටොන් 53,522 දක්වා සියයට 83 කින් ඉහළ නැගුණි. පැල්වත්ත සහ සෙවනගල කම්හල්වල නිෂ්පාදනය පිළිවෙලින් මෙට්‍රික් ටොන් 29,972 ක් සහ මෙට්‍රික් ටොන් 11,039 ක් දක්වා දෙගුණයකටත් වඩා වැඩි ප්‍රමාණයකින් ඉහළ නැගුණි. හිඟුරන කම්හලෙහි නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 11,084 දක්වා සියයට 28 කින් වැඩි විය. මෙයට හාත්පසින්ම වෙනස්ව කන්නලේ කම්හලෙහි සීනි නිෂ්පාදනය සියයට 37 ක අඩු වීමක් වාර්තා කරමින් තියුණු පසුබෑමකට ලක් වූ අතර, එයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ අස්වනු නෙලා ගත් බිම් ප්‍රමාණය අඩු වීමත්, උක් වගාව සඳහා කන්නලේ වැවෙන් ලැබුණ ජල ප්‍රමාණය අඩු වීම නිසා සාමාන්‍ය ඵලදාව අඩු වීමත්ය. මුළුමනින්ම පැල්වත්ත කම්හලෙන් ලැබෙන පෞද්ගලික අංශයේ සීනි නිෂ්පාදනය, 1988 වසරේ මුළු සීනි නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 56 කට දායක විය. වසරේ අවසන් කාර්තුවේ දී සිවිල් කලබල උත්සන්න වීම නිසා ඇති වූ කම්කරු හිඟයත්, විදුලිය බල සැපයුම අඩාල වීමත් සිදු නොවන්නට සීනි නිෂ්පාදන අංශයෙහි සමස්ත නිෂ්පාදන ක්‍රියාකාරිත්වය මෙයට වඩා යහපත් විය හැකිව තිබුණි.

පසුගිය වසරේ දී පහත් මට්ටමක පැවති සුළු අපනයන හෝග නිෂ්පාදනය 1988 දී ඉහළ නිෂ්පාදනයක් වාර්තා කර ඇති බව ඒවායේ අපනයන වර්ධනයෙන් පෙනී යයි. 1988 දී සැලකිය යුතු දියුණුවක් පෙන්නුම් කර ඇති හෝගයන් වූයේ කෝපි, කරදමුංගු හා සාදික්කාය. ගම්මිරිස්, තල ඇට සහ කපුවල ද අපනයන පරිමාවන් සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි ව ඇති හෙයින් ඊට අනුරූපීව ඒවායේ නිෂ්පාදනය ද වැඩි වූ බව පෙනීයයි. 1988 වසරේ දී සුළු අපනයන හෝග බොහොමයක නිෂ්පාදනය ඉහළ යාම සඳහා ඒවා විශාල වශයෙන් වගා කෙරෙන ප්‍රදේශවල පැවති යහපත් කාලගුණික තත්ත්වයන් සමඟම පොහොර භාවිතය වැඩි වීමද ඉවහල් විය. අපනයන පරිමාවන් අඩු වීම අනුව සලකා බලන කල, වැදගත් හෝගයන් තුනක එනම් කුරුඳු, කොකෝවා හා කරදමුංගුවල නිෂ්පාදනය 1988 දී පහත වැටී ඇති බැව් පෙනේ. 1988 අවසන් කාර්තුවේ දී දකුණු පලාතේ පැවති කලබලකාරී තත්ත්වය කුරුඳු නිෂ්පාදනය කෙරෙහි අයහපත් අයුරින් බලපෑවේය.

තාවකාලික ඇස්තමේන්තුවලට අනුව 1988 වසරේ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 197,536 දක්වා සියයට 4 කින් ඉහළ නැගුණි. මෙසේ නිෂ්පාදනයෙහි සුළු වර්ධනයක් පමණක් ඇති වූයේ උතුරු හා නැගෙනහිර පලාත්වල ධීවර කටයුතු යථා තත්ත්වයට පත් වීම ඉතා සෙමින් සිදු වීම නිසාය. සිවිල් කලබලවල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් වසරේ අවසාන කාලයේ දී දකුණු පලාතේ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය අඩු වීමෙන් ද අයහපත් බලපෑමක් ඇති විය. පසුගිය කාලයේ දී මෙන් තවදුරටත් මුළු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයෙන් වැඩි කොටසකට පෞද්ගලික අංශය දායක වූ අතර ධීවර සංස්ථාව මූලික වශයෙන් පෞද්ගලික අංශයෙන් මාළු මිලදී ගැනීමෙහි නිරත විය. ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ තාවකාලික ඇස්තමේන්තුවලට අනුව ඉකුත් වසර හා සසඳන විට 1988 වසරේ මුළු කිරි නිෂ්පාදනය (මී කිරි ඇතුළුව), සියයට 2 ක සුළු වර්ධනයක් පෙන්වමින් ලීටර් දශ ලක්ෂ 226 ක් වූ අතර, මුළු බිත්තර නිෂ්පාදනය සියයට 5 අඩු වීමක් වාර්තා කරමින් දශ ලක්ෂ 778 ක් පමණ විය.

වරින් වර හට ගත් සිවිල් කලබල නිසා ඇති වූ අවිනිශ්චිත ව්‍යාචාරණය හමුවේ, 1988 වසරේ දී කාර්මික අංශයෙහි වර්ධන වේගය අඩු විය. මේ වසර තුළ දී කාර්මික නිමැවුම් වටිනාකම මූර්ත වශයෙන් සියයට 6 කින් වර්ධනය වූ අතර, 1987 දී එහි වර්ධනය සියයට 8 ක් ද, 1986 දී සියයට 12 ක් ද විය. ඉකුත් වසරේ දී මෙන්ම මේ වසරේ දී ද, කාර්මික නිමැවුමෙහි වර්ධනය මුළුමනින්ම සිදු වූයේ නිෂ්පාදන වටිනාකමෙහි සියයට 11 ක වැඩි වීමක් පෙන්වූ පෞද්ගලික අංශයේ කර්මාන්තවලය. මෙයට ප්‍රතිවිරුද්ධව රාජ්‍ය අංශයේ කර්මාන්තවල නිමැවුම් වටිනාකම අඛණ්ඩව දෙවැනි වසරට ද සියයට 1 කින් අඩු විය. 1988 වසරේ කාර්මික නිමැවුමෙහි පහත් වර්ධනයට බල පෑ ප්‍රධාන හේතූන් අතර විදුලිය බල සැපයුම අධාල කිරීම, සේවා ස්ථානයන්හි පැමිණීම දුර්වල වීම සහ සමහර පළාත්වල බෙද හැරීමේ කටයුතුවලට ඇති වූ බාධාවන් ද විය.

1988 දී නිෂ්පාදනයේ වැඩි වීම් වාර්තා කළ කර්මාන්ත උප අංශ වූයේ මූලික ලෝහ නිෂ්පාදිත (සියයට 21), රෙදිපිළි, ඇඳුම් පැළඳුම් සහ සම් නිෂ්පාදිත (සියයට 12), සකස් කළ ලෝහ නිෂ්පාදිත (සියයට 9), රසායනික ද්‍රව්‍ය, ඛනිජ තෙල්, ජලාස්ථික නිෂ්පාදිත සහ ලෝහ නොවන ඛනිජ නිෂ්පාදිත (සියයට 5) යන්ය. මෙයට ප්‍රතිවිරුද්ධව දූව හා දූව නිෂ්පාදිත අංශයේ නිමැවුම සියයට 17 කින් අඩු විය. ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාප ඇතුළත මෙන්ම පිටත ද ඇහළුම් කර්මාන්තයේ අඛණ්ඩව ඇති වූ පුළුල් වීම, රෙදිපිළි, ඇඳුම් පැළඳුම් හා සම් නිෂ්පාදිත කර්මාන්ත අංශයේ ඉහළ නිමැවුම් මට්ටමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. ලෝහ නොවන ඛනිජ නිෂ්පාදිත අංශයෙහි වර්ධනය, ප්‍රධාන වශයෙන්ම ඇස්බ්ලෝස්, විදුරු නිෂ්පාදිත හා පිහන් භාණ්ඩ නිපදවනු ලබන පෞද්ගලික අංශයේ කර්මාන්තවල නිෂ්පාදනය වැඩි වීමෙහි ප්‍රතිඵලයක් විය.

1988 වසරේ දී රාජ්‍ය අංශයේ කර්මාන්තයන්හි නිමැවුම අඩු වීම, රාජ්‍ය අංශයේ වැදගත් කාර්මික ව්‍යවසායයන් ගණනාවක නිෂ්පාදනය පහත වැටීමේ ප්‍රතිඵලයක් විය. නිමැවුමෙහි අඩු වීම් වාර්තා කළ ව්‍යවසායයන් වූයේ බ්‍රිටිෂ් සිලෝන් කෝපරේෂන් (සියයට 60), ලංකා ඛනිජ වැලි (සියයට 46), රාජ්‍ය දූව (සියයට 43), ලංකා තෙල් හා මේද (සියයට 36), රාජ්‍ය ලෝහ භාණ්ඩ (සියයට 25), රාජ්‍ය ස්කාගාර (සියයට 23), ජාතික කඩදසි (සියයට 8), ශ්‍රී ලංකා ටයර් (සියයට 6) සහ ජාතික ජේෂකර්ම (සියයට 5) යන සංස්ථාවන් සහ සීමාසහිත රාජ්‍ය රබර් නිෂ්පාදන සමාගම (සියයට 15) ත්ය. වර්ෂය අග භාගයේ දී ඇති වූ විදුලිය බල සැපයුම අධාල කිරීම, සේවකයින් වැඩට නොපැමිණීම සහ බෙද හැරීමේ කටයුතුවලට සිදු වූ බාධාවන් ද රාජ්‍ය අංශයේ කර්මාන්ත නිමැවුම අඩු වීමට බලපෑ හේතූන් විය. මේ වසර තුළදී, නිමැවුමෙහි වැඩි වීම් වාර්තා කළ කාර්මික සංස්ථාවන් වූයේ ශ්‍රී ලංකා සීනි (සියයට 47), ලංකා වානේ (සියයට 21) සහ ලංකා ඛනිජ තෙල් (සියයට 4) යන සංස්ථාවන්ය. අස්වනු නෙලා ගත් බීම් ප්‍රමාණය වැඩි වීම නිසා සෛවනගල හා හිඟරාන කම්හල්වල නිමැවුම් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යාම, ශ්‍රී ලංකා සීනි සංයුක්ත මණ්ඩලයේ නිමැවුම් මට්ටම වැඩි වීමට බලපෑ අතර, ආනයන මගින් අමු ද්‍රව්‍ය සැපයුම් ඉහළ යාම වානේ සංස්ථාවේ නිෂ්පාදනය වැඩි වීමට මූලික වශයෙන් හේතු විය.

ඉකුත් වසර දෙකෙහි දී මෙන්ම, 1988 දී ද රජයේ අයවැය මගින් කාර්මික සංස්ථාවන් වෙත කරන ලද සංක්‍රාමයන් අඩු මට්ටමක පැවතුණි. 1987 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 291 ක් ද, 1986 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 489 ක් ද වූ සංක්‍රාමයන් හා සසඳන විට මේ වසරේ එබඳු සංක්‍රාමයන්හි වටිනාකම රුපියල් දශ ලක්ෂ 435 ක් විය. 1988 දී කරන ලද සංක්‍රාම වලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 243 ක් නැතහොත් සියයට 56 ක් ප්‍රාග්ධන සංක්‍රාම වූ අතර, රුපියල් දශ ලක්ෂ 192 ක් නැතහොත් සියයට 44 ක් වර්තන සංක්‍රාමයන් විය. 1988 දී අඛණ්ඩව හතර වැනි වසරටත්, රජයේ අයවැය මගින් වෙන් කරන ලද සංක්‍රාමයන්ගෙන් වැඩිම කොටස ලබා ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකා සීනි සංයුක්ත මණ්ඩලය විසිනි.

රට තුළ අවිනිශ්චිත වාතාවරණයක් පැවතියද, කර්මාන්ත අංශයේ ආයෝජකයින් විසින් ආයෝජනය පිණිස තවදුරටත් උනන්දුවක් දක්වන ලද බව 1988 දී අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද ආයෝජන ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාවෙන් පිළිබිඹු විය. 1988 දී මහ කොළඹ ආර්ථික කොමිසම (ම. කො. ආ. කො.) විසින් ව්‍යාපෘති 31 ක් සඳහා අනුමැතිය දුන් අතර, ඒ අනුව 1988 අවසානය වන විට අනුමත කර තිබූ මුළු ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව 283 ක් විය. 1988 දී අනුමත කරන ලද ව්‍යාපෘතීන්හි මුළු ආයෝජන විභවතාව, රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,120 ක් වූ විදේශීය ප්‍රාග්ධන කොටස ද ඇතුළුව රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,727 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇත. මේ අතර, විදේශීය ආයෝජන උපදේශක කමිටුව විසින් (වි. ආ. උ. ක.) 1988 දී කාර්මික ව්‍යාපෘතීන් 45 ක් අනුමත කරන ලද අතර ඉකුත් වසරේ දී අනුමත කරන ලද්දේ ව්‍යාපෘතීන් 41 කි. මෙම ව්‍යාපෘතීන්හි අපේක්ෂිත මුළු ආයෝජනය රුපියල් දශ ලක්ෂ 225 ක් වූ විදේශීය ආයෝජන කොටස ද ඇතුළුව රුපියල් දශ ලක්ෂ 954 ක් විය. 1988 වසරේ දී කාර්මික ව්‍යාපෘතීන් අනුමත කිරීමෙහි වැඩිම වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරනු ලැබුවේ දේශීය ආයෝජන උපදේශක කමිටුව විසිනි. එමගින් ඉකුත් වසරේ දී අනුමත කරන ලද ව්‍යාපෘති 364 සමඟ සසඳන විට 1988 දී ව්‍යාපෘති 608 ක් සඳහා අනුමැතිය දී තිබුණි. මෙම ව්‍යාපෘතිවල අපේක්ෂිත ආයෝජනය රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,142 ක් වූ අතර පුද්ගලයින් 19,000 කට පමණ එමගින් රැකියා අවස්ථාවන් සැලකිය හැකි යයි අපේක්ෂා කෙරේ.

1988 වසරේ දී දක්නට ලැබුණ උද්ධමනකාරී වෙනස් වීම් හිතකර නොවීය. 1988 දී කොළඹ පාරිභෝගිකයින්ගේ මිල දර්ශකය 1987 පැවති සාමාන්‍ය මට්ටමට වඩා සියයට 14 කින් ඉහළ නැඟුණි. මෙය, 1987 දී වාර්තා වූ වැඩි වීම මෙන් දෙගුණයක් පමණ විය. එක් ලක්ෂයක සිට තවත් ලක්ෂයක් කරා වෙනස් වීමේ පදනම අනුව, එනම් 1987 දෙසැම්බර් මාසයට වඩා 1988 දෙසැම්බර් මාසයේ වැඩි වීම අනුව සලකා බලන කල, කොළඹ පාරිභෝගිකයින්ගේ මිල දර්ශකයේ වැඩි වීම සියයට 15 ක් වූ අතර, වසර අවසානයේ උද්ධමන අනුපාතිකය එතරම්ම විශාල වූ බවත් පෙන්නුම් කරයි. 1988 ජනවාරි මාසයේ දී තියුණු ලෙස ඉහළ නැඟුණු පාරිභෝගික මිල ගණන්, ඉන් පසුව වඩා අඩු මට්ටමක පැවතිය ද, සිවිල් කලබල වැඩි වීම නිසා ප්‍රධාන වශයෙන් සැපයුම් කටයුතු අධ්‍යාල වීම හේතු කොටගෙන, වසරේ අවසාන මාස දෙක තුළදී නැවතත් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ නැඟුණි. මේ අතර, තොග අලෙවි මිල දර්ශකය මගින් පෙන්නුම් කෙරෙන මූලික අලෙවි අවස්ථාවේ භාණ්ඩවල මිල ගණන් ද, ආර්ථිකය තුළ අඛණ්ඩව හා පුළුල් ලෙස පැතුරුණ මිල පීඩනයක් පෙන්නුම් කරමින් මේ භා සමාන වැඩි වීමක් වාර්තා කළේය.

1985-1987 කාල පරිච්ඡේදය තුළ දී, උද්ධමනකාරී පීඩනය සාමාන්‍ය මට්ටමක පැවැති බැව් පෙන්නුම් කරමින් කොළඹ පාරිභෝගිකයින්ගේ මිල දර්ශකයෙහි සාමාන්‍ය වර්ධන අනුපාතිකය ඒකල අංක මට්ටමක පැවතුණි. මෙම පසුබිමට ප්‍රතිමුඛව, 1988 දී ද්වි අංක උද්ධමන අනුපාතිකයක් නැවත ඇති වීම, දැඩි සැලකිල්ලට ලක් විය යුතු කරුණකි.

1988 වසරේ දී මිල ගණන් වැඩි වීම කෙරෙහි සාධක කිහිපයක් හේතු විය. නිසඟයේ පසු කාලීන බලපෑම් ද, භාණ්ඩ සැපයුමෙහි කෘත්‍රීම හිඟයක් ඇති කිරීමට ඉවහල් වූ සිවිල් කලබලද, ඉහළ විදුලිය බල ගාස්තුද, දුම්කොළ හා මද්‍යසාර මත පැනවූ සුරා බදු වැඩි කිරීම් ද මේ අතර

කැපී පෙනුණි. එසේම, ඉල්ලුම් මගින්ද මිල කෙරෙහි සැලකිය යුතු පීඩනයක් ඇතිකළේය. මුදල් සැපයුමෙහි තියුණු වැඩි වීම මෙන්ම, ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන අංශ කිහිපයකටම දෙන ලද සැලකිය යුතු වැටුප් වැඩි කිරීම් ද, වසරේ වැඩි කාලයක් තුළ සඵල ඉල්ලුම් ඉහල යාමට මක පැවතීමට දයක විය. දේශීය ව්‍යවහාර මුදල් අනුව බලන කල ආනයන මිල ඉහළ නැංවීමේ රුපියලෙහි නාමික අගයද මධ්‍යස්ථ වශයෙන් අව ප්‍රමාණ විය. වසරේ අවසාන මාස දෙක තුළදී සිවිල් කලබල උත්සන්න වීම ද, එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ගමනා ගමන කටයුතුවලට බාධා ඇති වීම ද, භාණ්ඩ සැපයුමෙහි හිඟයක් ඇති කිරීමටත්, එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් එම කාලය තුළදී පාරිභෝගික භාණ්ඩ බොහොමයක් මිල ගණන් වෙගයෙන් ඉහළ යාමටත් මග පෑදීය. 1988 වසරේ දී ආර්ථිකයේ මිල පීඩනයන් වඩාත් පිළිබිඹු වූයේ ආහාර ද්‍රව්‍යවල මිල ගණන් තුළිණි. සමස්ත දර්ශකයෙහි සියයට 62 ක බර තැබුමක් ඇති ආහාර කාණ්ඩයේ උප දර්ශකය සියයට 15 කින් ඉහළ නැගුණ අතර ඉකුත් වසරේ දී එය වැඩි වූයේ සියයට 9 කිනි.

1988 දී පාරිභෝගික මිල ගණන්වල වැඩි වීමට වඩා තරමක් වැඩි අනුපාතිකයකින් නිෂ්පාදන මිල ගණන් ඉහළ නැගුණි. 1987 දී වූ සියයට 13.4 ක වැඩි වීම හා සසඳන විට මේ වසරේ දී නොග අලෙවි මිල දර්ශකය සියයට 17.8 ක වාර්ෂික වර්ධන අනුපාතිකයක් වාර්තා කළේය. එක් ලක්ෂයක සිට තවත් ලක්ෂයක් දක්වා වූ පදනම මත එනම් 1987 දෙසැම්බර් මාසයට වඩා 1988 දෙසැම්බර් මාසයේ දර්ශකය සියයට 9.3 කින් ඉහළ නැගුණි. පාරිභෝගික මිල ගණන්වල මෙන්ම නිෂ්පාදන මිල ගණන්වල ද වැඩි වීම වඩාත්ම පිළිබිඹු වූයේ ආහාර ද්‍රව්‍යයන්හි මිල ගණන් තුළිණි. 1987 දී සියයට 19 කින් ඉහළ නැගුණ ආහාර උප දර්ශකය මේ වසරේ දී සියයට 22 කින් වැඩි විය. මේ අතර 1987 දී වූ සියයට 18 ක වැඩි වීම හා සසඳන විට 1988 දී පාරිභෝගික භාණ්ඩ උප දර්ශකය, සියයට 20 කින් ඉහළ නැග තිබුණි. ආශික වශයෙන් වර්ග කිරීමේ දී අපනයනය කරන ලද භාණ්ඩවල මිල ගණන් 1988 දී සියයට 28 කින් ඉහළ නැගුණ අතර, ඉකුත් වසරේ දී එය සියයට 38 කින් වැඩි විණි.

මාසයේ සේවකයින් සම්බන්ධයෙන් වූ, වැටුප් හා සේවක ශ්‍රේණි පිළිබඳ පරිපාලන

ප්‍රතිසංස්කරණ කමිටුවේ නිර්දේශයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමත් සමග, 1988 දී වැටුප් අංශයෙහි ප්‍රධාන වෙනස්කම් කිහිපයක් සිදු විය. යෝජිත වැටුප් වැඩි වීමෙන් අධික 1988 ජනවාරි මාසයේ සිට ගෙවන ලද අතර ඉතිරිය 1988 නොවැම්බර් මාසයේ සිට දෙනු ලැබීය. මෙම සංශෝධනයන් නිසා සියළුම රජයේ සේවකයින් සඳහා වූ සාමාන්‍ය වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය මේ වසර තුළ දී සියයට 31 කින් තියුණු ලෙස වැඩි විය. රාජ්‍ය සංස්ථා සහ ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල කිහිපයක් 1988 දී ඔවුන්ගේ වැටුප් ප්‍රමාණයන් වැඩි කළ අතර, පෞද්ගලික අංශයේ, පඩි පාලක සභා මගින් ආවරණය වන කර්මාන්තයන් සමහරක් ද ඔවුන්ගේ අවම වැටුප් ඉහළ නැංවීය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, පඩි පාලක සභා මගින් ආවරණය වන සියළුම සේවකයින්ගේ අවම වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය ඉකුත් වසරේ දී වූ සියයට 6 ක වැඩි වීම හා සසඳන විට මේ වසරේ දී සියයට 21 කින් තියුණු ලෙස ඉහළ නැගුණි. වතු වගා අංශයෙහි සිදු වූ සැලකිය යුතු වැටුප් වැඩි වීමෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් කෘෂි කර්මාන්තයෙහි තියුණු සේවකයින්ගේ අවම වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය, 1988 දී සියයට 25 කින් වැඩි විය.

ලබා ගත හැකි ඇස්තමේන්තුවලට අනුව, රාජ්‍ය අංශයේ (රාජ්‍ය හා අර්ධ රාජ්‍ය) සහ පෞද්ගලික අංශයේ සේවා නියුක්තිය, ඉකුත් වසරේ පැවති මට්ටම හා සසඳන විට 1988 දී සුළු වශයෙන් වැඩි විය. රාජ්‍ය අංශයේ, ආරක්ෂක සේවාවන්, අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍යය, ගමනා ගමනය හා ප්‍රාදේශීය පරිපාලනය යන අංශවල සේවා නියුක්තිය මේ වසර තුළදී වැඩි වූ අතර, වතු වගා, බැංකු, වෙළෙඳ, කර්මාන්ත හා ඉදි කිරීම් යන අංශවල සේවා නියුක්තිය අඩු විය.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පවත්වන ලද රාජ්‍ය අංශයේ සේවා නියුක්තිය පිළිබඳ සමීක්ෂණයෙන් ලද තාවකාලික ඇස්තමේන්තුවලට අනුව, රාජ්‍ය අංශයේ නියුතු මුළු සේවක සංඛ්‍යාව, 1987 අවසානයේ දී 1,222,000 සිට 1988 අවසානය වන විට 1,227,400 දක්වා සියයට 0.4 කින් සුළු

වශයෙන් වැඩි විය. මෙම මුළු සංඛ්‍යාවෙන් 752,900 ක් අර්ධ රාජ්‍ය ආයතනවල ද, ඉතිරි 474,500 රජයේ ආයතනවල ද සේවයේ නිරත වූහ. රාජ්‍ය සංස්ථා, අධිකාර, ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල සහ එබඳු අනෙක් ආයතන වැනි අර්ධ රාජ්‍ය ආයතනයන්හි සේවා නියුක්තිය සියයට 0.03 ක් තරම් ඉතාමත් සුළු ප්‍රමාණයකින් පමණක් වැඩි වුවද, මෙම වැඩි වීම ගැන විමසිලිමත් විය යුත්තේ මෙම අංශයෙහි සේවා නියුක්තියෙහි මෑත වර්ෂවල දක්නට ලැබුණ අඩු වීමේ උපතනියකින් යුත් පසුබිමට සාපේක්ෂවය. 1988 දී සේවා නියුක්තියෙහි සැලකිය යුතු වැඩි වීම දක්වූ අර්ධ රාජ්‍ය ආයතන වූයේ ප්‍රාදේශීය ගමනා ගමන මණ්ඩල, වෙළෙඳ සංස්ථා, සේවා සපයන ආයතන සහ උසස් අධ්‍යාපනික ආයතනයන්ය.

රජයේ අමාත්‍යාංශ සහ දෙපාර්තමේන්තු ඇතුළත් රාජ්‍ය ආයතනවල සේවා නියුක්තිය 1988 අවසානය වනවිට සේවකයින් 474,500 දක්වා සියයට 1.1 කින් වැඩි විය. ඉහළම වැඩි වීම සිදු වූයේ ආරක්ෂක සේවාවන්හිය.

පෞද්ගලික අංශයේ සේවා නියුක්තිය පිළිබඳ දත්තයන් ලබා ගත හැක්කේ සංවිධිත පෞද්-ගලික අංශයේ සමහර උප කාණ්ඩයන් සම්බන්ධයෙන් පමණි. 1986/87 වර්ෂයේ පාරිභෝගික මුදල් සහ සමාජ ආර්ථික සමීක්ෂණයට අනුව මුළු සේවා නියුක්තියෙන් සියයට 78 ක් පමණ අසංවිධිත පෞද්ගලික අංශයෙහි විය. සංවිධිත පෞද්ගලික අංශයේ කොටස දළ වශයෙන් සියයට 7 ක් පමණ විය. ඉතිරි සියයට 15, රාජ්‍ය, රාජ්‍ය සංස්ථා, ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල සහ සලාත් පාලන ආයතන ද ඇතුළත් රාජ්‍ය අංශයෙහි විය. මේ අතර, මහ කොළඹ ආර්ථික කොමිෂම යටතට ගැනෙන ව්‍යවසායයන්හි සේවා නියුක්තිය විමසුමට ලක්ව ඇති වසර තුළදීද තවදුරටත් වැඩි විය. 1988 අවසානය වනවිට, ම. කො.ආ. කො. ව්‍යවසායයන්හි නියුතු මුළු සේවක සංඛ්‍යාව සියයට 7.7 ක වැඩි වීමක් පෙන්වමින් 54,626 ක් විය.

1988 දී රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික යන දෙඅංශයෙහිම රැකියා අවස්ථාවන්හි වර්ධනය ඉතාමත් සුළු බව වටහා ගැනීම අවශ්‍යය. මෙයට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ තවදුරටත් පැවති සිවිල් කලබල නිසා දිගටම පැවති අවිනිශ්චිත වාතාවරණයත්, ආර්ථික වෘද්ධියෙහි වේගය හීන වීමත්ය. මෑත වර්ෂවලදී දක්නට ලැබුණ පරිදි, පෞද්ගලික අංශයෙහි, රෙදිපිළි හා ඇඟළුම් වැනි සම්ප්‍රදයික නොවන අපනයන ආශ්‍රිත කර්මාන්ත, 1988 දී ද රැකියා අවස්ථාවන් සපයා දුන් ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර වශයෙන් තවදුරටත් පැවතුණි.

1988 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ වෙළෙඳ අංශයේ වර්ධනයන් අසහපත් විය. 1987 වසරේ සියයට 4 ක වර්ධනය සමඟ සසඳන විට, විගැහි අනුව අපනයන වටිනාකම වැඩි වූයේ සියයට 2 ක් තරම් සුළු ප්‍රමාණයකිනි. මේ අතර, 1987 දී සියයට 4 කින් පහත වැටුණ ආනයන වියදම 1988 දී සියයට 5 කින් ඉහළ නැගුණි. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, පසුගිය වසරේ සියයට 18 කින් සංකෝචනය වූ වෙළෙඳ හිඟය, මේ වසරේදී එයට හාත්පසින්ම වෙනස්ව සියයට 12 කින් ඉහළ නැගුණි. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අනුපාතයක් වශයෙන් ගත් කල, වෙළෙඳ හිඟය 1987 දී සියයට 5 සිට 1988 දී සියයට 6 දක්වා වැඩි විය.

අපනයන ඉපැයීම්වල මන්දගාමී වර්ධනයට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ පොල් නිෂ්පාදිත, රෙදිපිළි හා ඇඟළුම් සහ ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදිතයන්ගෙන් ලද ඉපැයීම් පහත වැටීමය. තේ, රබර්, සුළු කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදිත, මැණික් සහ අනෙකුත් කාර්මික නිෂ්පාදිතයන්ගෙන් ලද ඉපැයීම් වැඩි වුව ද, අනෙකුත් අංශවල වූ අසතුටුදයක තත්ත්වය සමහන් කිරීමට එය ප්‍රමාණවත් නොවීය. ආනයන වියදම ඉහළ යාම, ප්‍රධාන ආනයන භාණ්ඩයන්හි මිල ගණන් මෙන්ම පරිමාවන් ද වැඩිවීමේ ප්‍රතිඵලයක් විය. සහල්, සීනි, තිරිඟු ඇට සහ පොහොර ආනයනවල මිල ගණන් 1987 ට වඩා සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් ඉහළ නැගී අතර සහල්, තිරිඟු ඇට සහ පොහොර ආනයන පරිමාවන් ද සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය.

ගලපන ලද රේගු සංඛ්‍යාවලට අනුව 1988 වසරේ මුළු අපනයන ඉපැයීම් විගැහි දශ ලක්ෂ 1,097 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 46,928) ක් වූ අතර, එය 1987 මුළු ඉපැයීම් වූ විගැහි දශ ලක්ෂ 1,080 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 41,133) සමග සසඳන විට විගැහි වටිනාකම අනුව සියයට 1.6 ක වැඩි වීමක් පෙන්වීය. කෙසේ වුවද, 1988 වසරේදී, නිෂ්පාදන කාණ්ඩයන් වෙන් වෙන්ව ගත් කල එකිනෙකට වෙනස් අපනයන ක්‍රියාකාරිත්වයන් පෙන්නුම් කරන ලදී. කෘෂිකාර්මික අපනයන සියයට 3 ක සාමාන්‍ය වර්ධනයක් පෙන්වීමට යලි සමත් වූ අතර, කාර්මික අපනයන වැඩි වූයේ සියයට 1 ක් තරම් සුළු ප්‍රමාණයකිනි. මෙයට ප්‍රතිවිරුද්ධ ලෙස, 1987 වසරේදී කාර්මික අපනයන වර්ධනය සියයට 9 ක් විය. 1988 දී ඉතාමත් කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේ, 1987 ට වඩා සියයට 29 ක වැඩි වීමක් වාර්තා කළ බනිජමය අපනයනයන්ය.

කෘෂිකාර්මික අපනයන අතුරින් තේ අපනයන වටිනාකම, 1987 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 280 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 10,654) සිට 1988 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 288 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 12,299) දක්වා සියයට 3 ක වැඩි වීමක් වාර්තා කළේය. විගැහි වටිනාකම අනුව මිළ ගණන් සියයට 6 කින් අඩු වූ බැවින්, ඉපැයීම්වල වූ මෙම වැඩි වීමට මුළුමනින්ම හේතු වූයේ අපනයන පරිමාව කිලෝ ග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 220 දක්වා සියයට 9 කින් ඉහළ යාමය. මේ අතර, රබර් අපනයන වටිනාකම 1987 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 77 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,929) සිට 1988 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 87 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,706) දක්වා සියයට 13 කින් වැඩි වූ අතර, එයට මුළුමනින්ම, හේතුවූයේ අපනයන මිළ ගණන් සියයට 19 කින් වැඩි වීමය. 1987 දී සියයට 4 කින් අඩු වූ රබර් අපනයන පරිමාව, 1988 දී කිලෝ ග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 99 දක්වා තවත් සියයට 6 කින් පහත වැටුණි. පොල් අපනයන ඉපැයීම් 1987 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 56 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,140) සිට 1988 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 36 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,538) දක්වා සියයට 36 කින් කියුණු ලෙස පහත වැටුණ අතර එයට හේතු වූයේ නිෂ්පාදනය අඩු වීම නිසා අපනයන පරිමාව සැලකිය යුතු ලෙස පහත වැටීමය. මේ අතර, සුළු කෘෂිකාර්මික අපනයන වටිනාකමෙහි සැලකිය යුතු දියුණුවක් දක්නට ලැබුණි. එය විගැහි දශ ලක්ෂ 60 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,561) දක්වා විගැහි වටිනාකම අනුව සියයට 33 ක් තරම් විශාල ප්‍රමාණයකින් ඉහළ නැගුණි. ඒ හා සැසඳීමේදී, කාර්මික අපනයන වටිනාකම 1987 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 525 සිට 1988 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 530 දක්වා සියයට 1 ක සුළු වැඩි වීමක් පමණක් වාර්තා කළේය. මෙය ඉකුත් වසරේ දී දක්නට ලැබුණ සියයට 9 ක වර්ධනයට භාත්පසින්ම වෙනස් තත්ත්වයකි. ඉහතින් ද සඳහන් කළ පරිදි බනිජමය අපනයන සියයට 29 ක කැපීපෙනෙන සුළු වර්ධනයක් පෙන්නුම් කලද එය, 1987 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 47 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,805) ක පමණ පහත් පදනමක සිට 1988 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 61 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,614) දක්වා වූ වැඩි වීමක් විය. මෙයින් විශාල ප්‍රමාණයක් මැණික් අපනයන වලින් සමන්විත වූ අතර, එහි වටිනාකම විගැහි දශ ලක්ෂ 38 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,447) සිට විගැහි දශ ලක්ෂ 48 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,070) දක්වා ඉහළ නැගුණි.

අපනයන ඉපැයීම් සෙමෙන් වර්ධනය වීම නිසා 1988 දී අපනයන සංයුතිය වෙනස් වූයේ ඉතා සුළු වශයෙනි. 1986 දී ප්‍රධාන අපනයන බවට පත් වූ කාර්මික අපනයන, මේ වසරේදී ද මුළු අපනයන වලින් සියයට 48 කට දශක වෙමින් ප්‍රධාන අපනයන කාණ්ඩය ලෙස තවදුරටත් පැවතුණි. කෙසේ වුවද, 1987 දී මුළු අපනයන වලින් සියයට 31 ක් වූ රෙදිපිළි හා ඇඟළුම් අපනයන, 1988 දී සියයට 30 දක්වා සුළු වශයෙන් පහත වැටුණි. එනමුදු, රෙදිපිළි හා ඇඟළුම් කාණ්ඩය තවදුරටත් විශාලම තනි අපනයන කාණ්ඩය වශයෙන් පැවතුණි. මේ අතර, 1987 මුළු අපනයන වලින් සියයට 38 ක් වූ තේ, රබර් සහ පොල් යන වතු වගාවන්හි කොටස 1988 දී සියයට 37 දක්වා පහත වැටුණි. අනෙක් අතට, මේ දෙවසර තුළදී බනිජමය අපනයනයන්හි කොටස සියයට 4 සිට සියයට 6 දක්වා වැඩි විය.

ගලපන ලද රේඛ සංඛ්‍යාවලට අනුව, 1988 දී මුළු ආනයන වියදම විගැහි දශ ලක්ෂ 1,665 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 71,200) ක් වූ අතර එය, 1987 ප්‍රමාණය වූ විගැහි දශ ලක්ෂ 1,589 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 60,528) සමඟ සැසඳීමේදී විගැහි වටිනාකම අනුව සියයට 5 කද, රුපියල් වටිනාකම අනුව සියයට 18 ක ද වැඩි වීම වාර්තා කළේය. මෙම වැඩි වීම ප්‍රධාන වශයෙන්ම පාරිභෝගික භාණ්ඩ හා ආයෝජන භාණ්ඩ යන කාණ්ඩයන් තුළින් පිළිබිඹු විය. විගැහි වටිනාකම අනුව සියයට 3 කින් අඩු වූ ඉකුත් වසරේ තත්ත්වයට භාත්පසින්ම වෙනස්ව, පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයන වියදම 1987 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 363 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 13,814) සිට 1988 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 408 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 17,425) දක්වා සියයට 12 කින් ඉහළ නැගුණි. පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයනවල සෑම කාණ්ඩයක් තුළින්ම මෙම වැඩි වීම පිළිබිඹු විය. සහල් ආනයන වියදම 1987 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 18 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 687) සිට 1988 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 42 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,795) දක්වා දෙගුණයකටත් වඩා වැඩි විය. මෙය, ආනයන පරිමාව මෙට්‍රික් ටොන් 210,000 දක්වා සියයට 86 කින් ද, මිල සියයට 25 කින්ද වැඩි වීමේ ඒකාබද්ධ ප්‍රතිඵලයක් විය. ආනයන පරිමාව සියයට 15 කින් අඩුවුවද, සීනි ආනයන වටිනාකම විගැහි දශ ලක්ෂ 69 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,927) දක්වා සියයට 9 කින් වැඩි විය. ඊට හේතුවූයේ ආනයන මිල සියයට 29 කින් කියුණු ලෙස ඉහළයාමයි. කිරි හා කිරි නිෂ්පාදිත ආනයන වටිනාකම ද 1987 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 33 සිට 1988 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 45 දක්වා සියයට 35 කින් කියුණු ලෙස ඉහළ නැගුණි.

1987 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 909 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 34,619) සමඟ සසඳන විට 1988 දී අන්තර් භාණ්ඩ ආනයන වියදම විගැහි වටිනාකම අනුව සියයට 4 ක වැඩි වීමක් පෙන්වමින් විගැහි දශ ලක්ෂ 947 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 40,508) ක් විය. පොහොර, කිරිඟු ඇට සහ රසායනික ද්‍රව්‍ය වැනි ප්‍රධාන ආනයනයන්හි පරිමාව මෙන්ම මිල ගණන්ද ඉහළ යාම මෙම වැඩි වීමට විශාල වශයෙන් හේතු විය. පොහොර ආනයන වියදම විගැහි දශ ලක්ෂ 58 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,476) දක්වා සියයට 70 කින් කියුණු ලෙස ඉහළ නැගුණු අතර, එයට හේතු වූයේ ආනයන පරිමාව මෙට්‍රික් ටොන් 373,000 සිට මෙට්‍රික් ටොන් 556,000 දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වීමත්, මිල සියයට 14 කින් වැඩි වීමත්ය. ආනයන පරිමාව සියයට 6 කින්ද, මිල සියයට 30 කින්ද වැඩි වීමේ හේතුවෙන් කිරිඟු ඇට සඳහා වූ ආනයන වියදම 1987 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 51 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,923) සිට 1988 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 70 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,983) දක්වා සියයට 38 කින් ඉහළ නැගුණි. මේ අතර, රසායනික ද්‍රව්‍ය ආනයන වියදම විගැහි දශ ලක්ෂ 41 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,559) සිට විගැහි දශ ලක්ෂ 44 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,887) දක්වා වැඩි විය. මෙබඳු වැඩි වීම් ඇති වුවද, බනිජ තෙල් ආනයන වියදම කියුණු ලෙස අඩු වීම නිසා අන්තර් භාණ්ඩ ආනයන වියදමේ වර්ධනය තරමක් දුරට අඩු විය. බනිජ තෙල් ආනයන වියදම සියයට 20 කින් පහත වැටුණු අතර එයට මුළුමනින්ම හේතු වූයේ බොර තෙල් බැරලයක මිල විගැහි 14 සිට විගැහි 11 දක්වා සියයට 21 කින් අඩු වීමය.

පාරිභෝගික හා අන්තර් භාණ්ඩ ආනයනවලට වෙනස්ව, ආයෝජන භාණ්ඩ ආනයන වියදම, 1987 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 297 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 11,334) සිට 1988 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 283 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 12,081) දක්වා සියයට 5 කින් පහත වැටුණි. මෙය, ක්‍රමයෙන් වැඩි වූ අවිනිශ්චිත වාතාවරණයක් තුළ ආයෝජන කටයුතුවල වූ අඩු වීමක් පිළිබිඹු කළේය. ගමනා ගමන උපකරණ ආනයන වටිනාකම විගැහි දශ ලක්ෂ 37 සිට විගැහි දශ ලක්ෂ 33 දක්වා සියයට 12 කින් පහත වැටුණු අතර, යන්ත්‍රෝපකරණ ආනයන වටිනාකම විගැහි දශ ලක්ෂ 174 සිට විගැහි දශ ලක්ෂ 165 දක්වා සියයට 5 කින් අඩු විය.

වෙළෙඳ සහ ජංගම යන ගිණුම් ශේෂයන් දෙකම අනුව බලන කල 1988 දී ශ්‍රී ලංකාවේ ගෙවුම් තුලනය සැලකිය යුතු පිරිහීමක් වාර්තා කළේය. වෙළෙඳ ගිණුමෙහි හිඟය 1987 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 525 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 20,005) සිට 1988 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 574 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 24,512) දක්වා සියයට 9 කින් වැඩි විය. මීට අනුරූපව ජංගම ගිණුමේ හිඟය, ඉකුත්

වසරේ විගැහි දශ ලක්ෂ 265 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 10,093) සිට 1988 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 324 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 13,841) දක්වා සියයට 22 කින් ප්‍රසාරණය විය. මේ අනුව ගෙවුම් තුලනය මතවූ අධික පීඩනය පෙන්නුම් කරමින් ජංගම ගිණුමෙහි හිඟය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි අනුපාතයක් වශයෙන් 1987 දී සියයට 5.1 සිට 1988 දී සියයට 6.2 දක්වා වැඩි විය. මේ අතර ජංගම ගිණුම් හිඟය පියවීම සඳහා වූ මූල්‍ය නොවන ශුද්ධ ප්‍රාග්ධන ලැබීම් ප්‍රමාණය 1988 දී සියයට 11 කින් පහත වැටුණි. මේ අනුව විගැහි දශ ලක්ෂ 101 ක් දක්වා විශාල වූ සමස්ත හිඟය පියවීම සඳහා රටේ විදේශීය වත්කම් පහත හෙලීමට සිදු විය. සමස්ත ගෙවුම් තුලනයේ නොකඩවා හිඟයක් පැවති සිව්වන වසර මෙය වූ අතර, පසුගිය වසර 4 තුළදී වූ සමුච්චිත හිඟය විගැහි දශ ලක්ෂ 358 ක් පමණ විය.

1.3 සංඛ්‍යා සටහන

ගෙවුම් තුලන සාරාංශය 1985 - 1988

රුපියල් දශ ලක්ෂ (වරහන් තුළ විගැහි දශ ලක්ෂ)

ශීර්ෂය	1985	1986	1987(අ)	1988(ආ)
වෙළෙඳ භාණ්ඩ (ශුද්ධ)	.. - 19,801 (- 711)	- 21,390 (- 649)	- 20,005 (- 525)	- 24,512 (- 574)
සාධක නොවන සේවා (ශුද්ධ)	.. - 201 (8)	255 (8)	74 (3)	96 (3)
සාධක සේවා (ශුද්ධ)	.. - 3,445 (- 125)	- 3,871 (- 117)	- 4,699 (- 124)	- 5,499 (- 129)
පෞද්ගලික සංක්‍රාම (ශුද්ධ)	.. 7,212 (262)	7,983 (242)	9,226 (242)	9,998 (234)
නිල සංක්‍රාම (ශුද්ධ)	.. 4,828 (172)	5,114 (153)	5,311 (139)	6,076 (142)
ජංගම ගිණුමේ ශේෂය	.. - 11,408 (- 410)	- 11,909 (- 363)	- 10,095 (- 264)	- 13,841 (- 324)
සමස්ත ශේෂය	.. - 1,060 (- 111)	- 2,124 (- 74)	- 1,801 (- 72)	- 5,000 (- 101)

ප්‍රධාන දර්ශක සමහරක්

වෙළෙඳ අනුපාතය (1981 = 100)	.. 115	111	114	106
ශුද්ධ බණිජ තෙල් ආනයන	.. 7,109 (257)	3,935 (120)	6,124 (161)	5,574 (130)
ජංගම ගිණුමේ හිඟය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන්	.. 6.9	6.7	5.1	6.2
දළ ජාත්‍යන්තර සංචිත	.. 18,367 (611)	17,152 (492)	18,134 (415)	17,482 (393)
ජාත්‍යන්තර සංචිත වලින් කළ හැකි ආනයන මාස ගණන (අ)	.. 4.4	3.7	2.9	2.6

(අ) සංශෝධිත.

(ආ) නාවකාලික.

(ඇ) ඉදිරි වර්ෂයේ ආනයන සඳහා, විගැහි අනුව ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

සේවා වෙනුවෙන් වූ ශුද්ධ ගෙවීම් ප්‍රමාණය 1987දී විගැහි දශ ලක්ෂ 120 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,625) සිට 1988 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 126 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,403) දක්වා වැඩි විය. මෙයට විශාල වශයෙන් හේතු වූයේ පොළී ගෙවීම් වැඩි වීම සහ සංචාරක කර්මාන්තයෙන් ලද ඉපැයීම් අඩු වීමය. ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල සඳහා වූ වගකීම් ඇතුළු විදේශීය ණය සඳහා වූ පොළී

සහ අනෙකුත් සේවා ගෙවීම්, 1987 දී විගැහි දඟ ලක්ෂ 150 (රුපියල් දඟ ලක්ෂ 5,721) සිට 1988 දී විගැහි දඟ ලක්ෂ 165 (රුපියල් දඟ ලක්ෂ 7,052) දක්වා වැඩි විය. පොළී ගෙවීම් වැඩි වීමට විදේශීය ණය වැඩිවීම මෙන්ම ජාත්‍යන්තර පොළී අනුපාතිකයන් ඉහළ යාමද හේතු විය. මේ අතර 1983 වසරේ සිට ඇරඹුණු සංචාරක ඉපැයීම් පහත වැටීමේ උපන්තිය 1988 වසර තුළදී ද නොකඩවා පැවතිනි. සංචාරක ව්‍යාපාරයෙන් ලද දළ ඉපැයීම් 1987 දී විගැහි දඟ ලක්ෂ 55 (රුපියල් දඟ ලක්ෂ 2,107) සිට 1988 දී විගැහි දඟ ලක්ෂ 46 (රුපියල් දඟ ලක්ෂ 1,964) දක්වා සියයට 16 කින් පහත වැටුණි.

පසුගිය වසරේදී මෙන්ම, 1988 දීද සේවා ගිණුමෙහි වරාය, ප්‍රවාහන සහ රක්ෂණ යන අංශයන්හි යහපත් වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණි. මෙම අංශයෙහි අතිරික්තය, 1987 දී විගැහි දඟ ලක්ෂ 2 (රුපියල් දඟ ලක්ෂ 65) සිට 1988 දී විගැහි දඟ ලක්ෂ 6 (රුපියල් දඟ ලක්ෂ 219) දක්වා වැඩි විය. මෙම වැඩි අතිරික්තයට හේතු වූයේ වරාය සේවාවන්ගෙන් ලද ලැබීම් හා එයාර් ලංකා සමාගම ලද මගී ගාස්තු වැඩි වීමත් එම සමාගම මගින් විදේශයන්ට කළ ගෙවීම් අඩු වීමත්ය.

විදේශයන්හි සේවයේ නියුතු ශ්‍රී ලාංකිකයින් විසින් එවනු ලබන ප්‍රේෂණවලින් ලද විදේශ විනිමය ලැබීම් මැන අවුරුදුවල ශ්‍රී ලංකාවේ ගෙවුම් තුල්‍යතාවට ආධාර වූ ප්‍රධාන මූලාශ්‍රයක් විය. කෙසේ වුවද, මෙම ප්‍රේෂණ ලැබීම් 1984 දී උපරිම මට්ටමට ලඟා වීමෙන් පසු ඒවායේ මූර්ත වටිනාකම සෙමෙන් නොකඩවා අඩු වන්නට විය. 1987 වසරේ පෞද්ගලික සංක්‍රාමවලින් ලද දළ ලැබීම් වූ විගැහි දඟ ලක්ෂ 270 හා සසඳා බලන කල 1988 වසරේ එම ලැබීම් විගැහි දඟ ලක්ෂ 262 ක් විය. කෙසේ වුවද, රුපියල් වටිනාකම අනුව මෙම ප්‍රේෂණයන් 1987 දී රුපියල් දඟ ලක්ෂ 10,324 සිට 1988 දී රුපියල් දඟ ලක්ෂ 11,194 දක්වා සියයට 8 කින් වැඩි විය. 1988 දී, යෝජනා ක්‍රම හා ද්‍රව්‍ය ආධාරවලින් සමන්විත වූ නිල සංක්‍රාම විගැහි දඟ ලක්ෂ 139 (රුපියල් දඟ ලක්ෂ 5,311) සිට විගැහි දඟ ලක්ෂ 142 (රුපියල් දඟ ලක්ෂ 6,077) දක්වා සුළු වශයෙන් ඉහළ නැඟුණි. මෙසේ පෞද්ගලික හා නිල මූලාශ්‍ර යන දෙඅංශයෙන්ම ලක්ෂ වූ සංක්‍රාම ලැබීම් විගැහි වටිනාකම අනුව සුළු අඩු වීමක් දැක්වීය. 1988 දී, ශුද්ධ සංක්‍රාම ලැබීම් ප්‍රමාණය භාණ්ඩ හා සේවා ගිණුමේ හිඟයෙන් සියයට 54 ක් පමණක් පියවීමට ප්‍රමාණවත් වූ අතර, එය 1987 වසරේ සියයට 59 ක් පියවීමට සමත් විය. මේ අනුව විගැහි දඟ ලක්ෂ 324 ක (රුපියල් දඟ ලක්ෂ 13,841) විශාල ජංගම ගිණුම් හිඟයක් ප්‍රාග්ධන ලැබීම් වලින් පියවීමට සිදු විය. 1987 දී ජංගම ගිණුමේ හිඟය විගැහි දඟ ලක්ෂ 264 ක් විය. මෙලෙස, වසර දෙකක යහපත් වර්ධනයකින් පසු, 1988 දී ජංගම ගිණුම් ශේෂය අයහපත් අතට හැරුණි.

සාමාන්‍යයෙන්, දේශීය ආයෝජන සහ දේශීය ඉතිරි කිරීම් අතර පරතරය ලෙසින් විග්‍රහ කෙරෙන ජංගම ගිණුමේ හිඟය, පෞද්ගලික විදේශ ආයෝජන සහ නිල ප්‍රාග්ධන ලැබීම් මගින් පියවීමට අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වුවද, 1987 දී විගැහි දඟ ලක්ෂ 218 දක්වා (රුපියල් දඟ ලක්ෂ 8,408) පහත වැටුණු මෙවැනි ප්‍රාග්ධන ලැබීම්, 1988 දී තවදුරටත් විගැහි දඟ ලක්ෂ 193 (රුපියල් දඟ ලක්ෂ 8,231) දක්වා සියයට 11 කින් පහත වැටුණි. මෙම පහත වැටීමට මූලික වශයෙන් හේතු වූයේ පෞද්ගලික අංශය වෙත ලැබුණු ශුද්ධ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණය කියුණු ලෙස අඩුවීම සහ රජයේ ණය සඳහා වූ ආපසු ගෙවීම් වැඩි වීමත්ය. දිගුකාලීන නිල ණය ලැබීම් 1987 දී විගැහි දඟ ලක්ෂ 265 (රුපියල් දඟ ලක්ෂ 10,162) සිට 1988 දී විගැහි දඟ ලක්ෂ 286 (රුපියල් දඟ ලක්ෂ 12,243) දක්වා වැඩි විය. කෙසේ වුවද, එවැනි ණය සඳහා වූ ආපසු ගෙවීම් විගැහි දඟ ලක්ෂ 122 (රුපියල් දඟ ලක්ෂ 5,234) දක්වා වැඩිවූ බැවින් වර්ෂය තුළ නිල ප්‍රාග්ධන ලැබීම් වශයෙන් වූ ශුද්ධ සම්පත් ප්‍රමාණය විගැහි දඟ ලක්ෂ 164 (රුපියල් දඟ ලක්ෂ 7,009) දක්වා අඩු විය. ඒ සමඟම, පෞද්ගලික අංශයේ ශුද්ධ ප්‍රාග්ධන ලැබීම් 1987 දී විගැහි දඟ ලක්ෂ 65 සිට 1988 දී විගැහි දඟ ලක්ෂ 29 දක්වා කියුණු ලෙස පහත වැටුණි.

සමස්තයක් වශයෙන් නිල සහ පෞද්ගලික යන දෙආකාරයෙන්ම වූ ශුද්ධ ප්‍රාග්ධන ලැබීම්, 1988 ජංගම ගිණුමේ හිඟයෙන් සියයට 60 ක් පමණක් පියවීමට ප්‍රමාණවත් විය. එබැවින් විශාල සමස්ත හිඟයක් විදේශීය සංචිත උපයෝජනයට ගැනීමෙන් පියවීමට සිදු විය. 1988 දී දළ විදේශීය වත්කම් විගැහි දශ ලක්ෂ 22 කින් නැතහොත් සියයට 5 කින් පහත වැටුණු අතර ගෙවුම් කුලනයෙහි හිඟය පියවීම පිණිස විදේශීය වත්කම් ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට සිදුවූ අඛණ්ඩ සිව්වන වසර මෙය විය. 1987 වසර අවසානයෙහි වූ විගැහි දශ ලක්ෂ 415 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 18,134) සමඟ සසඳා බලන කල 1988 දෙසැම්බර් මස අවසානයෙහි දළ විදේශීය වත්කම් ප්‍රමාණය විගැහි දශ ලක්ෂ 393 ක් (රුපියල් දශ ලක්ෂ 17,482) විය. 1988 වසර අවසානයෙහි මෙම දළ විදේශීය වත්කම් ප්‍රමාණය 1989 සඳහා පුරෝකථනය කර ඇති ආනයනවලින් මාස 2 1/2 ක ආනයන වියදම පියවීමට පමණක් ප්‍රමාණවත් වූ අතර, 1987 වසර අවසානයේ එය මාස 3 ක ආනයන සඳහා ප්‍රමාණවත් විය.

1985 සිට ශ්‍රී ලංකා රුපියලේ නාමික අගය ප්‍රධාන මුදල් වර්ග සියල්ලටම සාපේක්ෂව පහත වැටුණු අතර, එයට විශාල වශයෙන් හේතු වූයේ එක්සත් ජනපද ඩොලරයට සාපේක්ෂව ජාත්‍යන්තර ව්‍යවහාර මුදල් බොහොමයක අගය වැඩි වීමය. කෙසේ වුවද, 1988 වසර තුළදී, විනිමය අනුපාතික වෙනස්වීම් විවිධ විය. වර්ෂය තුළ ශ්‍රී ලංකා රුපියලේ අගය, ඉන්දීය රුපියලට සාපේක්ෂව සියයට 10 කින්ද, ඩොයිෂ් මාර්ක්වලට සාපේක්ෂව සියයට 4.3 කින්ද ප්‍රංශ ෆ්‍රැන්ක්වලට සාපේක්ෂව සියයට 5.2 කින්ද වැඩි විය. කෙසේ වුවද, වෙනත් මුදල් වර්ග කිපයකට සාපේක්ෂව එනම් එක්සත් රාජධානි පවුමට සාපේක්ෂව සියයට 3.2 කින් සහ ජපන් යෙන්වලට සාපේක්ෂව සියයට 5.3 කින් රුපියලේ නාමික අගය තවදුරටත් අඩු විය. එක්සත් ජනපද ඩොලරයට සාපේක්ෂව සියයට 6.9 කින්ද, විගැහි වලට සාපේක්ෂව සියයට 2.3 ක පහත් අනුපාතිකයකින්ද 1988 දී රුපියලේ අගය අඩු විය. මින්, 1988 දී විගැහිවලට ප්‍රතිමුඛව එක්සත් ජනපද ඩොලරයේ ශක්තිමත් වීම පිළිබිඹු විය. ප්‍රධාන වෙළෙඳ හවුල්කරුවන්ට අදාළව වෙළෙඳ බර තැබීම් මත පිළියෙල වූ නාමික විනිමය අනුපාතිකය වශයෙන් විග්‍රහ කර ඇති ශ්‍රී ලංකා රුපියලේ නාමික සඵල විනිමය අනුපාතිකය 1988 දී සියයට 5.1 කින් අවප්‍රමාණය විය. අනෙක් අතට, සඵල මූර්ත විනිමය අනුපාතිකය එනම්, ශ්‍රී ලංකාව හා ඇයගේ ප්‍රධාන වෙළෙඳහවුල් කරුවන් අතර ඇති උද්ධමනාත්මක වෙනස්කම් හා ගලපන ලද සඵල නාමික විනිමය අනුපාතිකයෙහි අගයද එක් ලක්ෂයක සිට තවත් ලක්ෂයක් කරා වෙනස්වීමේ පදනම අනුව සියයට 5.3 කින් වැඩි විය.

මෑත වර්ෂවලදී සීඝ්‍ර ලෙස විදේශීය ණය වැඩිවීම අවධානය යොමුවූ ප්‍රධාන කරුණක් විය. කෙටි කාලීන ණය, වෙළෙඳ ණය හා මහ බැංකුවේ ණය ගැනීම් ඇතුළු ශ්‍රී ලංකාවේ නොපියවා පැවති මුළු විදේශීය ණය ප්‍රමාණය 1987 අවසානයේදී විගැහි දශ ලක්ෂ 3,372 ක (රුපියල් දශ ලක්ෂ 144,889) සිට 1988 අවසානය වනවිට විගැහි දශ ලක්ෂ 3,679 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 162,548) දක්වා වැඩි විය. මෙලෙස, වසර තුළදී විදේශීය ණය ප්‍රමාණය විගැහි වටිනාකම අනුව සියයට 9 කින් සහ රුපියල් වටිනාකම අනුව සියයට 12 කින් වැඩි විය. පසුගිය වසරෙහිදී විදේශීය ණය, විගැහි වටිනාකම අනුව සුළු වශයෙන් අඩු වූ අතර, රුපියල් වටිනාකම අනුව සියයට 24 කින් වැඩි විය. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය වැඩි වීමට වඩා ඉහළ අනුපාතිකයකින් විදේශීය ණය වැඩිවීම පිළිබිඹු කරමින් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි අනුපාතයක් ලෙස, විදේශීය ණය ප්‍රමාණය 1987 දී සියයට 65 සිට 1988 දී සියයට 70 දක්වා වැඩි විය.

වසර තුළදී විදේශීය ණය ප්‍රමාණය වැඩි වුවද, කෙටි කාලීන ණය 1987 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 192 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 8,348) සිට 1988 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 170 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 7,556) දක්වා සියයට 11 කින් පහත වැටීම යහපත් වර්ධනයක් විය. මහ බැංකුවේ විදේශ ණය ගැනීම් විගැහි දශ ලක්ෂ 41 සිට විගැහි දශ ලක්ෂ 5 දක්වා පහත වැටීම මෙයට මූලික වශයෙන් හේතු විය. මේ අතර වසර තුළදී පෞද්ගලික අංශයේ නොපියවා පැවති මැදි හා දිගු කාලීන ණය ප්‍රමාණය විගැහි දශ ලක්ෂ 26 කින් වැඩි විය. මෙම වෙනස්වීම් සමඟම, 1988 වසරෙහි ශ්‍රී ලංකාවේ

විදේශීය ණය අංශයෙහි වැඩි දියුණු වීමක් දක්නට ලැබුණි. වාණිජ ණය ගැනීම අධෛර්යමත් කිරීමේ දැනුවත් ප්‍රතිපත්තිය නිසා මුළු ණය ප්‍රමාණයෙහි එබඳු ණය ගැනීමවල කොටස 1987 1988 වසර දෙක තුළදී සියයට 21 සිට සියයට 19 දක්වා පහත වැටුණි.

මැදි හා දිගුකාලීන ණය ආපසු ගෙවීම් සහ මුළු විදේශීය ණය සඳහා වූ පොළී ගෙවීම් ඇතුළත් මුළු ණය සේවා ගෙවීම් 1987 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 383 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 14,538) සිට 1988 දී විගැහි දශ ලක්ෂ 399 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 17,018) දක්වා වැඩි විය. මෙය විගැහි වටිනාකම අනුව සියයට 4 ක වැඩි වීමක් සහ රුපියල් වටිනාකම අනුව සියයට 17 ක වැඩි වීමක් පිළිබිඹු කළේය. 1988 දී සේවා ගෙවීම්වල වැඩි වීමට මුළුමනින්ම හේතු වූයේ පොළී ගෙවීම් කියුණු ලෙස වැඩි වීමය. මුළු පොළී ගෙවීම් ප්‍රමාණය විගැහි දශ ලක්ෂ 130 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,916) සිට විගැහි දශ ලක්ෂ 149 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 6,363) දක්වා සියයට 14 කින් වැඩි වූ අතර, එයට විශාල වශයෙන් හේතු වූයේ විදේශීය වෙළෙඳපොලවල පොළී අනුපාතිකයන් කියුණු ලෙස ඉහළ යාමය. 1987 වසරෙහි සියයට 34 සමඟ සසඳා බලන කළ 1988 දී මුළු ණය සේවා ගෙවීම් වලින් සියයට 37 ක් පොළී ගෙවීම් සඳහා විය. මීට ප්‍රතිවිරුද්ධව ණය ආපසු ගෙවීම් විගැහි දශ ලක්ෂ 254 සිට විගැහි දශ ලක්ෂ 251 දක්වා සුළු වශයෙන් පහත වැටුණි. පොළී ගෙවීම්වල වැඩි වීම පෙන්නුම් කරමින් ණය සේවා අනුපාතය එනම් භාණ්ඩ හා සේවා අපනයන ඉපයීම්වල අනුපාතයක් ලෙස දැක්වෙන මුළු ණය සේවා ගෙවීම් ප්‍රමාණය 1987 දී සියයට 27.7 සිට 1988 දී සියයට 28.8 දක්වා වැඩි විය. සමස්ත ණය සේවා අනුපාතය එනම් නිල සංක්‍රාම අත්හැර මුළු සේවා ගෙවීම් වර්තන ගිණුමේ ලැබීම්වල අනුපාතයක් ලෙස ගත් විට, එය ද මෙම වර්ෂ දෙක අතර සියයට 23.2 සිට සියයට 24.2 දක්වා වැඩි විය. ණය සේවා අනුපාතයේ වැඩි වීම ණය සේවා ගෙවීම් ඉහළ යාමත්, අපනයන සහ අනිකුත් ලැබීම්වල වූ අඩු වර්ධනයත් යන දෙකෙහිම ප්‍රතිඵලයක් විය.

1988 දී ගෙවුම් තුලනයේ වූ අයහපත් ක්‍රියාකාරිත්වය සාධක කිහිපයක ප්‍රතිඵලයක් විය. පළමුව, දිගින් දිගටම පැවති සිවිල් කලබල මගින් අපනයන අංශයේ වූ මුළු හැකියාවෙන් නිසි ඵල ලබා ගැනීම වැළැක්විණි. දෙවනුව, ලංකාවේ ප්‍රධාන ආනයන ද්‍රව්‍ය වන සහල්, කිරිඟු පිටි සහ සීනි යන මූලික ආහාර ද්‍රව්‍ය වලත්, පොහොර වැනි සමහර අත්තර් භාණ්ඩ වලත් ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපල මිළ ගණන් සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය. තෙවනුව, ගෙවුම් තුලන තත්ත්වයේ වැඩි දියුණුවක් අපේක්ෂාවෙන් ක්‍රියාත්මක කල සාර්ව ආර්ථික ගැලපුම් ප්‍රතිපත්තිවලට රට තුළ පැවති නොසන්සුන් තත්ත්වය හේතුකොටගෙන සම්පත් සඳහා වූ අධික ඉල්ලුම මගින් බාධා පැමිණිනි. සැමටම වඩා මෙම අවිනිශ්චිතතා නිසා පෞද්ගලික සහ නිල යන දෙයාකාරයෙන්ම මූලික අපේක්ෂාකල ප්‍රාග්ධන ලැබීම් සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම වැළකුණි. මෙම වර්ධනයන්හි බලපෑම් නිසා, ගෙවුම් තුලන තත්ත්වය කියුණු ලෙස පිරිහුණ අතර විදේශීය වත්කම් දැඩිලෙස අඩුවිය. මෙය 1982 වසරේ සිට දක්නට ලැබුණු පහත්ම මට්ටම විය.

1988 වසර රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතුවලද කියුණු පහත වැටීමක් සලකුණු කළේය. තාවකාලික දත්තයන්ට අනුව අයවැයෙහි වර්තන ගිණුමේ 1987 වාර්තා වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,585 ක (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි සියයට 1.3) අතිරික්තයට භාත්පසින්ම වෙනස්ව 1988 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 6,031 ක (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 2.7) හිඟයක් වාර්තා විය. මේ අතර, අනුමත කරන ලද ඇස්තමේන්තුවලට අනුව බලාපොරොත්තු වූ හිඟය වන රුපියල් දශ ලක්ෂ 26,309 (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 11.6) සමඟ සසඳා බලනකල 1988 දී සමස්ත අයවැය හිඟය (ප්‍රදානයන්ට ප්‍රථම) රුපියල් දශ ලක්ෂ 33,854 ක් (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 15.2) විය. 1987 දී සමස්ත හිඟය රුපියල් දශ ලක්ෂ 21,749 ක් (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 11.1) විය. 1988 දී අයවැය හිඟය පුළුල් වූ නිසා එම හිඟය පියවීම පිණිස වැඩි වශයෙන්ම බැංකු ණය ගැනීම මත රැඳී සිටීමට සිදු විය. 1987 වසරෙහි ලබාගත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,541 ක (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 1.8) හා සසඳන විට

1988 දී මෙලෙස බැංකු ක්‍රමයෙන් ලබා ගත් සම්පත් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,078 ක් (දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 4.1) විය. මුල් ඇස්තමේන්තු වලින් අපේක්ෂිත ක්‍රියාකාරිත්වය මෙන්ම 1987 වසරේ ක්‍රියාකාරිත්වය සමහර සසඳන කල මෙම වර්ධනයන් මගින් 1988 වසරේ රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතුවල තියුණු පහත වැටීමක් පෙන්වුම් කෙරේ.

සුක්තකාලය
1.4 සංඛ්‍යා සටහන මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව
රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ සාරාංශ දත්ත
මොරටුව,
 රුපියල් දශ ලක්ෂ

ශීර්ෂය	1984	1985	1986	1987	1988 කාවකාලික
මුළු ආදායම සහ දීමනා ..	37,354	39,556	40,991	46,822	47,877
මුළු ආදායම ..	34,061	36,249	37,238	42,145	42,149
බදු ආදායම ..	29,939	30,442	31,272	35,119	35,691
බදු නොවන ආදායම ..	4,122	5,807	5,966	7,026	6,458
දීමනා ..	3,293	3,307	3,753	4,677	5,728
වියදම සහ ණය ආපසු ගෙවීම්					
අඩුකළ පසු ණය දීම ..	47,837	55,234	59,193	63,894	76,003
වර්තන ..	24,630	32,645	33,966	39,560	48,180
ප්‍රාග්ධන ..	19,915	21,530	23,236	22,816	21,212
ණය ආපසු ගෙවීම් අඩුකළ පසු ණය දීම	3,292	1,059	1,991	1,518	6,611
වර්තන ශිඤ්ඤ අතිරික්තය/හිඟය (-) ..	9,431	3,604	3,272	2,585	- 6,031
අයවැය හිඟය (දීමනා වලට පෙර) ..	-13,776	-18,985	-21,956	-21,749	-33,854
අයවැය හිඟය (දීමනා වලට පසු) ..	-10,483	-15,678	-18,203	-17,072	-28,126
පියවීම ..	10,483	15,678	18,204	17,072	28,126
විදේශීය ණය ගැනීම් ..	6,492	7,109	9,061	5,716	7,029
දේශීය ණය ගැනීම් ..	3,991	8,569	9,143	11,356	21,097
වෙළෙඳපොල නොවන ණය ගැනීම් ..	951	- 1,801	- 669	1,415	2,703
වෙළෙඳපොල ණය ගැනීම් ..	3,040	10,370	9,812	9,941	18,394
බැංකු නොවන ..	5,135	5,659	6,765	6,400	9,316
බැංකු ..	- 2,095	4,711	3,047	3,541	9,078

දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන්

මුළු ආදායම සහ දීමනා ..	24.3	24.4	22.8	23.8	21.5
මුළු ආදායම ..	22.2	22.3	20.8	21.4	18.9
බදු ආදායම ..	19.5	18.7	17.4	17.9	16.0
බදු නොවන ආදායම ..	2.7	3.6	3.5	3.6	2.9
දීමනා ..	2.1	2.0	2.1	2.4	2.6
වියදම සහ ණය ආපසු ගෙවීම්					
අඩුකළ පසු ණය දීම ..	31.1	34.0	33.0	32.5	34.1
වර්තන ..	16.0	20.1	18.9	20.1	21.6
ප්‍රාග්ධන ..	13.0	13.3	13.0	11.6	9.5
ණය ආපසු ගෙවීම් අඩුකළ පසු ණය දීම	2.1	0.7	1.1	0.8	3.0
වර්තන ශිඤ්ඤ අතිරික්තය/හිඟය (-) ..	6.1	2.2	1.8	1.3	- 2.7
අයවැය හිඟය (දීමනා වලට පෙර) ..	- 9.0	-11.7	- 12.2	-11.1	-15.2
අයවැය හිඟය (දීමනා වලට පසු) ..	- 6.8	- 9.7	- 10.1	- 8.7	-12.6
පියවීම ..	6.8	9.7	10.1	8.7	12.6
විදේශීය ණය ගැනීම් ..	4.2	4.4	5.1	2.9	3.2
දේශීය ණය ගැනීම් ..	2.6	5.3	5.1	5.8	9.5
වෙළෙඳපොල නොවන ණය ගැනීම් ..	0.6	- 1.1	- 0.4	0.7	1.2
වෙළෙඳපොල ණය ගැනීම් ..	2.0	6.4	5.5	5.1	8.2
බැංකු නොවන ..	3.3	3.5	3.8	3.3	4.2
බැංකු ..	- 1.4	2.9	1.7	1.8	4.1

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

1988 වසරෙහි රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතුවල පිරිහීම සාධක කීපයක ප්‍රතිඵලයක් විය. පළමුව රටෙහි පැවති නොසන්සුන් තත්ත්වය සහ වරින් වර උද්ගත වූහු බාධාකාරී තත්ත්වයන් නිසා මූල්‍ය කීපයකින් රැස්කරන ලද රජයේ ආදායම පහත වැටුණි. දෙවනුව, පුද්ගල වැටුප් හා වෙනත් ගෙවීම්, පොළී ගෙවීම්, ආහාර මුද්දර, නියං සහන සහ ආරක්ෂක කටයුතු වලට අදාළ වියදම් වැඩි වීම යනාදී වශයෙන් වූ වැඩි බැඳීම් නිසා වර්තන වියදම් සැලකිය යුතු ලෙස ප්‍රසාරණය විය. තෙවනුව, ආහාර මිලදී ගැනීම සහ බෙද හැරීම යටතේ වූ අත්තිකාරම් ගිණුම් කටයුතු නිසා වියදම් සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වූ අතර සිව්වෙනුව, වසර ගතවනවිට අතිරේක ප්‍රාග්ධන වියදම් ඇස්තමේන්තු විශාල සංඛ්‍යාවක් සපුරාලීමටද සිදු වීණි. මෙම සාධකවල සංයුක්ත ප්‍රතිඵලය වූයේ අයවැය හිඟය (ප්‍රදානයන්ට ප්‍රථම) 1987 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 21,749 සිට 1988 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 33,854 දක්වා සියයට 56 කින් වැඩි වීමය.

1988 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 42,149 ක් වූ රජයේ ආදායම පසුගිය වසරේ ප්‍රමාණයට බොහෝදුරට සමාන විය. කෙසේ වුවද, දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට සම්බන්ධව සලකා බලන කල, රජයේ ආදායම 1987 දී සියයට 21.4 සිට 1988 දී සියයට 18.9 දක්වා පහත වැටුණි. අඩු වූ ආදායම් පිළිබිඹු කරමින්, බදු/දළ දේශීය නිෂ්පාදිත අනුපාතය 1987 දී සියයට 17.9 සිට 1988 දී සියයට 16 දක්වා පහත වැටුණු අතර, බදු නොවන ආදායම/දළ දේශීය නිෂ්පාදිත අනුපාතයද සියයට 3.6 සිට සියයට 2.9 දක්වා අඩු විය. රුපියල් දශ ලක්ෂ 35,691 ක් වූ බදු ආදායම සියයට 2 ක සුළු වර්ධනයක් වාර්තා කළ අතර, පසුගිය වසරේ සියයට 83 හා සසඳා බලන කල එය 1988 දී මුළු ආදායමෙන් සියයට 85 ක් විය. මෙසේ, බදු ආදායම/දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අනුපාතයක් වශයෙන් පහත වැටීම තුළින් 1988 වසරේ ආදායම් වර්ධන වේගයට සරිලන වේගයකින් රජයේ ආදායම් වර්ධන අනුපාතිකය වැඩි නොවූ බැව් දක්වේ.

වියදම් අංශය සලකන විට, 1988 වසරෙහි මුළු වර්තන වියදම වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 48,180 පසුගිය වසරට වඩා සියයට 22 කින් වැඩි වීමක්, වාර්තා කළේය. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි අනුපාතයක් වශයෙන් වර්තන වියදම 1987 දී සියයට 20.1 සිට 1988 දී සියයට 21.6 දක්වා ඉහළ නැගුණි. භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 21,916 ක් වූ අතර, එය මුළු වර්තන වියදමින් සියයට 45 ක් විය. මේ අතර රුපියල් දශ ලක්ෂ 13,519 ක් වූ සංක්‍රාම ගෙවීම් සියයට 28 ක් විය. 1988 දී රාජ්‍ය ණය සඳහා වූ මුළු පොළී ගෙවීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 12,745 ක් වූ අතර, එය මුළු වර්තන වියදම් වලින් සියයට 26 ක් විය.

වර්තන වියදමට භාත්පසින්ම වෙනස්ව අනුමත ඇස්තමේන්තු වලට මෙන්ම 1987 දී වූ මට්ටමටද අනුව. ප්‍රාග්ධන වියදම්වල පහත වැටීමක් දක්නට ලැබුණි. අනුමත ඇස්තමේන්තු වියදම් වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 27,017 හා සසඳා බලන කල වසර තුළදී ප්‍රාග්ධන වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 21,212 ක් විය. පසුගිය වසරේ ප්‍රාග්ධන වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 22,816 ක් වූ අතර එමගින් 1988 දී සියයට 7 ක පහත වැටීමක් දක්වේ. මේ අනුව, දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගත් කල, රාජ්‍ය ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය 1987 දී සියයට 11.6 සිට 1988 දී සියයට 9.5 දක්වා පහත වැටුණි.

1988 දී ආදායම් හා ප්‍රදානයන් වශයෙන් යොදාගන්නා ලද මුළු අයවැය සම්පත් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 47,877 ක් විය. අනෙක් අතට වර්තන වියදමේ කියුණු වැඩි වීම නිසා මුළු වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 76,003 කින් නැතහොත් සියයට 19 කින් ඉහළ නැගුණි. මේ අනුව, අයවැය හිඟය (ප්‍රදානයන්ට පසුව) රුපියල් දශ ලක්ෂ 28,126 ක් වූ අතර එය 1987 වසරෙහි පැවති හිඟයට වඩා සියයට 65 කින් වැඩි විය. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් ගත් කල අයවැය හිඟය 1987 දී සියයට 8.7 සිට 1988 දී සියයට 12.6 දක්වා වැඩි විය.

ඉතා කියුණු ලෙස වැඩි වූ අයවැය හිඟය නිසා 1988 දී අයවැය හිඟය පියවීම සඳහා සම්පත් යොදා ගැනීම ඉතා බැරැරුම් ප්‍රශ්නයක් විය. විදේශීය මූල්‍යාශ්‍රයන්ගෙන් ලැබුණු රුපියල් දශ ලක්ෂ 7,029 ක් වූ සම්පත් ප්‍රමාණය පසුගිය වසරේ ලැබුණු ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 23 කින්

76033

වැඩි වුවද, එය ප්‍රමාණවත් වූයේ භිභය පියවීම සඳහා අවශ්‍ය වූ සම්පත් වලින් හතරෙන් එකකට පමණකි. එබැවින්, මෙම අරමුණ ඉටු කර ගැනීම සඳහා දේශීය වෙළෙඳපොලෙන් විශාල වශයෙන් ණය ගැනීමට සිදුවිය. 1988 දී වෙළෙඳපොල ණය ගැනීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 18,394 ක් වූ අතර, එය පසුගිය වසරේ ණයට ගත් ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 85 කින් වැඩි විය. මෙය බැංකු නොවන මූලාශ්‍රයන්ගෙන් ලබා ගත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,316 කින්ද, බැංකු මූලාශ්‍රයන්ගෙන් ලබාගත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,078 කින් ද සමන්විත විය. බැංකු මූලාශ්‍ර වලින් ලබා ගත් ණය වලින් ලැබුණු රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,296 ක මුදලක් මහ බැංකු තාවකාලික අත්තිකාරම් මගින් ද රුපියල් දශ ලක්ෂ 10,363 ක මුදලක් භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මගින් ද විය. 1988 දී අයවැය භිභය පියවීම සඳහා බැංකු මූලාශ්‍ර මගින් ලබා ගත් සම්පත් ප්‍රමාණය දළ ජාතික නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 4.1 ක් වූ අතර, එය මෑත කාලයේදී තනි වසරක් සඳහා වාර්තා වූ ඉහළම ප්‍රතිශතය විය.

1988 වසර අවසානය වනවිට පියවීමට ඇති රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 223,002 ක් විය. මෙය 1987 වසර අවසානය වනවිට පැවති නොපියවූ ණය ප්‍රමාණයට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 32,193 කින් නැතහොත් සියයට 17 කින් වැඩි වීමකි. මුළු ණය ප්‍රමාණයෙහි දේශීය ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 98,594 ක් දක්වා සියයට 25 කින් වැඩි වූ අතර, විදේශීය ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 124,408 ක් දක්වා සියයට 11 කින් වැඩි විය. 1988 දී නොපියවා පැවති දේශීය ණය ප්‍රමාණයෙන් මැදි හා දිගුකාලීන ණය ප්‍රමාණය පසුගිය වසරේ සියයට 57 ට වඩා පහත වැටෙමින් සියයට 51 ක් විය. මේ අතර, කෙටිකාලීන ණය ප්‍රමාණයෙහි කොටස 1987 දී සියයට 43 සිට 1988 දී සියයට 49 දක්වා ඉහළ නැගුණි. කෙටිකාලීන කල් පිරීම් වෙත යොමු වෙමින් ණය ව්‍යුහයෙහි ඇතිවූ වෙනස්වීම වසර තුළදී භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මගින් දැඩි ලෙස ණය ගැනීමේ අනිවාර්ය ප්‍රතිඵලයක් වූ අතර, අනාගත රාජ්‍ය මූල්‍ය ස්ථාවරත්වයෙහි ලා සිහිපත් කළ යුතු වර්ධනයකි.

1988 වර්ෂයේ ඇති වූ රාජ්‍ය මූල්‍ය වර්ධනයන්හි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් රටේ සාර්ව ආර්ථික අසමතුලිතතාවය තවදුරටත් අයහපත් වීම නිසා මුදල් සැපයුම, මිල මට්ටම, ගෙවුම් ශේෂය සහ විදේශ වත්කම් කෙරෙහි දැඩි පීඩනයක් ඇති විය. බැංකු ණය මගින් පියවිය යුතු නියුණු අන්දමින් පුළුල් වන අයවැය භිභයක අහිතකර බලපෑම් සමනය කිරීම සඳහා විශේෂයෙන්ම පුළුල් වීච වෙළෙඳපොල කටයුතු මගින් දැඩි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් ආර්ථිකයේ අතිරික්ත ද්‍රවශීලතාවය ඉවත් කිරීමට පියවර ගනු ලැබීය. කෙසේ වෙතත් භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල වාර්ෂික ඵලදායිතාවය සියයට 19 දක්වා ඉහළ යාමට ඉඩ සැලසූ පසුවද අයවැය භිභය නිසා ඇතිවන අතිරික්ත ද්‍රවශීලතාවය සමනය කිරීමෙහිලා මෙකී පියවරයන්හි ඇති වැදගත්කම සීමාසහිත විය. මේ අනුව සාර්ව ආර්ථික ස්ථාවරතාවය කරා ලඟාවීම පිණිස රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයෙහි ශක්තිමත් පසුබිමක් ඇති කිරීමේ අවශ්‍යතාවය දැඩි ලෙස ඉස්මතු විය.

1988 වර්ෂයේදී මුදල් සැපයුම සැලකිය යුතු අන්දමින් වැඩිවූ බව දක්නට ලැබුණි. 1987 වර්ෂය අවසානයේදී සියයට 18 ක්ව පැවති පටු මුදල් සැපයුමෙහි වාර්ෂික වර්ධන අනුපාතිකය 1988 වර්ෂය අවසානය වනවිට සියයට 29 දක්වා නියුණු අන්දමින් වැඩි විය. මේ අතර මෙම වර්ෂ දෙක තුළදී පුළුල් මුදල් සැපයුමෙහි වාර්ෂික වර්ධන අනුපාතිකයද සියයට 15 සිට සියයට 16 දක්වා ඉහළ නැගුණි. කලින් සඳහන් කළ පරිදි, කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දර්ශකයට අනුව උද්ධමන වේගය ඉකුත් වර්ෂයෙහි පැවති මට්ටම මෙන් දෙගුණයක් විය. මෙබඳු පසුබිමක් යටතේ 1988 වර්ෂයෙහිදී වඩා සීමා කිරීම් සහිත මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කිරීමට සිදුවිය. වාණිජ බැංකුවල සංචිත අවශ්‍යතාවයද සැලකිය යුතු අන්දමින් වැඩි කරන ලද අතර, ආර්ථිකයේ අතිරික්ත ද්‍රවශීලතාවය ඉවත් කිරීම සඳහා වර්ෂයේ වැඩි කාලයක් තුළ පුළුල් වීච වෙළෙඳපොල කටයුතු අනුගමනය කරන ලදී. වීච වෙළෙඳපොල කටයුතු බොහෝදුරට ක්‍රියාත්මක වූයේ වෙළෙඳපල පදනමක් සහිත භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වෙළෙඳපල තුළිනි. මෙම පියවරවල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, කෙටිකාලීන පොළී අනුපාතික ඉහළ ගියද,

පොළී අනුපාතික ව්‍යුහයේ සමස්ත වෙනස්වීම් මුදල් වෙළෙඳපොළේ වර්ධනයන් මඟින් ඉඩ සැලසෙන අයුරින්ම සිදු වූයේ නැත. ආර්ථිකයේ නිෂ්පාදන අංශවල ක්‍රියාකාරීත්වය නංවාලීම මෙන්ම, වාණිජ බැංකු මුහුණ පෑ තාවකාලික ද්‍රවශීලතා ගැටළු නිරාකරණය කිරීම සඳහා, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් තවදුරටත් ප්‍රතිමූල්‍ය පහසුකම් සපයන ලදී.

1.5 සංඛ්‍යා සටහන

මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ සංඛ්‍යා 1983 - 1988

රුපියල් දශ ලක්ෂ

ශීර්ෂය	1983	1984	1985	1986	1987	1988
දේශීය ණයෙහි වෙනස	6,895	633	9,300	4,883	11,457	21,302
රජයට දෙන ලද ඉද්ධ ණය වැඩිවීම	383	-2,797	5,793	2,198	4,502	9,017
රාජ්‍ය සංස්ථාවලට දෙන ලද ණය වැඩිවීම	-292	-237	290	301	2,627	3,421
සමුපකාර ආයතන වලට දෙන ලද ණය වැඩිවීම	635	-255	-263	120	-301	195
අනෙකුත් පෞද්ගලික අංශයට දෙන ලද ණයෙහි වැඩිවීම	6,170	4,104	3,480	2,263	4,629	8,669
බැංකු විදේශ වත්කම් (ඉද්ධ) වෙනස	815	6,777	-691	-414	-443	-3,772
මුළු වත්කම්/වගකීම් හි වෙනස	7,710	7,410	8,609	4,468	11,014	17,530
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M2) වැඩිවීම	6,747	6,170	4,982	2,451	7,475	9,611
අනෙකුත් වගකීම් (ඉද්ධ) වැඩිවීම	963	1,240	3,627	2,018	3,539	7,919

මූල්‍ය කටයුතුවල වැඩිවීම් ප්‍රතිශතයක් වශයෙන්

මුළු දේශීය ණය වැඩිවීම ප්‍රතිශතයක් වශයෙන්	16.3	1.3	18.6	8.2	17.9	28.2
මුළු වත්කම්/වගකීම් වැඩිවීම ප්‍රතිශතයක් වශයෙන්	17.2	14.1	14.4	6.5	15.1	20.9
මුළු දේශීය ණය වැඩිවීමෙන් රාජ්‍ය අංශයේ දයකත්වය ප්‍රතිශතයක් වශයෙන්	5.6	-470.4	62.3	45.0	39.3	42.3
මුළු දේශීය ණය වැඩිවීමෙන් රාජ්‍ය නොවන අංශයේ දයකත්වය ප්‍රතිශතයක් වශයෙන්	94.4	570.4	37.7	55.0	60.7	57.7
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M2)	22.1	16.6	11.4	5.1	14.7	16.4
පටු මුදල් සැපයුම (M1)	25.4	14.1	11.5	12.9	18.4	29.1

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

1988 වර්ෂයෙහි මුදල් සැපයුමේ වර්ධනය වඩාත් පිළිබිඹු වූයේ පටු මූල්‍ය සමස්තයන්හිය. 1987 වර්ෂයේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,904 ක හෙවත් සියයට 18 ක වැඩිවීම සමඟ සසඳා බලන කල මහජනතාව වෙතැති ව්‍යවහාර මුදල් සහ ඉල්ලුම් තැන්පතු වලින් සමන්විත වූ පටු වශයෙන් නිර්වචනය කෙරෙන මුදල් සැපයුම රුපියල් දශ ලක්ෂ 7,296 කින් නැතහොත් සියයට 29 කින් ඉහළ නැඟුණි. පටු මුදල් සැපයුමට, මහජනතාව සහ වාණිජ බැංකු වෙතැති කාලීන සහ ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු (ආසන්න මුදල්) එකතු කළ විට ලැබෙන පුළුල් මුදල් සැපයුම රුපියල් දශ ලක්ෂ 964 කින් හෙවත් සියයට 16 කින් වැඩි විය. 1987 වර්ෂයෙහි මෙම වැඩිවීම රුපියල් දශ ලක්ෂ 7,475 හෙවත් සියයට 15 ක් විය. පුළුල් මුදල් සැපයුමෙහි පහත් වර්ධනයට හේතු වූයේ මහජනතාව සතු වාණිජ බැංකු වෙතැති කාලීන සහ ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතුවල වර්ධන වේගය අඩු වීමයි. 1987 වර්ෂයේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,571 කින් හෙවත් සියයට 12 කින් ඉහළ ගිය මෙම තැන්පතු 1988 දී වැඩිවූයේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,315 කින් හෙවත් සියයට 7 කින් පමණි.

ව්‍යවහාර මුදල් (රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,925) සහ ඉල්ලුම් තැන්පතු (රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,979) සමාන අයුරින් බෙදී පැවති පසුගිය වර්ෂයේ අත්දැකීමට හාත්පසින්ම වෙනස්ව 1988 වර්ෂයේදී පටු මුදල් (M₁) හි ප්‍රසාරණය සිදුවූයේ මහජනයා වෙතැති ව්‍යවහාර මුදල් විශාල වශයෙන් ඒකරාශී වීමෙනි. මෙම වර්ෂයේදී මහජනයා වෙතැති ව්‍යවහාර මුදල් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ

ලක්ෂ 4,992 කින් හෙවත් සියයට 37 කින් වැඩි විය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, පවු මුදල්හි ව්‍යවහාර මුදල් සංයුතිය 1987 දී සියයට 54 සිට 1988 දී සියයට 57 දක්වා වැඩි විය. මෙම අභිතකර තත්ත්වයට දිවයිනෙහි ඇතැම් පළාත්වල සාමාන්‍ය බැංකු සේවා අධ්‍යාල වීම් මෙන්ම, වරින් වර ඉස්මතු වන කලබලකාරී ව්‍යාපාරණය යටතේ අනාපේක්ෂිතව ඇතිවන හදිසි අවස්ථාවන්ට මුහුණ දීම සඳහා ද්‍රවශීල වත්කම් තබා ගැනීම කෙරෙහි මහජනතාව වැඩි කැමැත්තක් දක්වීමද හේතු විය. මුදල් සැපයුමෙහි ව්‍යවහාර මුදල් සංයුතියෙහි වූ නියුණු වැඩි වීමත් සමඟම රුපියල් 500 සහ රුපියල් 1,000 වැනි ඉහළ වටිනාකම්වලින් යුත් මුදල් නෝට්ටුවලටද අධික ඉල්ලුමක් ඇති විය. මෙයින් පිළිබිඹු වන්නේ අඛණ්ඩව උද්ධමන පීඩනයක් බලපවත්නා ආර්ථික ව්‍යාපාරණයක් තුළ ගණුදෙනු කටයුතු සඳහා වැඩි වටිනාකමින් යුත් මුදල් නෝට්ටු භාවිතය වැඩිවූ ආකාරයයි.

වාණිජ බැංකුවල කාලීන සහ ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු වල (ආසන්න මුදල්) වල වර්ධනය අඩුවීම 1988 වර්ෂයේදී දක්නට ලැබුණු තවත් අභිතකර අත්දැකීමක් විය. 1987 වර්ෂයේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,571 ක හෙවත් සියයට 12 ක ප්‍රසාරණය සමඟ සසඳා බලනකල 1988 වර්ෂයේදී ආසන්න මුදල් සැපයුමෙහි වර්ධනය රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,315 ක් හෙවත් සියයට 7 ක් පමණක් විය. 1988 වර්ෂයෙහි ආසන්න මුදල් සැපයුම පහත වැටීම, ඇතැම් විට, උද්ධමනකාරී ආර්ථික ප්‍රවණතා යටතේ, ආයෝජන මාර්ගයක් වශයෙන් බැංකු තැන්පතු කෙරෙහි පැවති ජනප්‍රියභාවය හීනවීමක් ලෙස සැළකිය හැකිය. ආසන්න මුදල්වල වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ, පෞද්ගලික අංශයේ අනෙකුත් ගණුදෙනුකරුවන් එනම් විධිමත් පෞද්ගලික අංශය සතු, කාලීන සහ ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු දශ ලක්ෂ 2,100 කින් හෙවත් සියයට 8 කින් ඉහළ යාමය. මේ සමඟ සසඳන විට රාජ්‍ය සංස්ථා සතු කාලීන සහ ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු වල සුළු වැඩිවීමක්ද, සමුපකාර ආයතන සතු කාලීන සහ ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු වල අඩු වීමක්ද වාර්තා විය.

1988 වර්ෂයේදී නොකඩවා සිටිවන වරටත් විදේශීය අංශයෙහි කටයුතු මුදල් සැපයුම කෙරෙහි සංකෝචනාත්මක බලපෑමක් ඇති කළේය. සමස්තයක් වශයෙන්, 1988 වර්ෂයේදී විදේශ බැංකු වත්කම් (ඉද්ධ) රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,772 කින් හෙවත් සියයට 45 කින් අඩු විය. 1985, 1986 සහ 1987 වර්ෂවලදී මෙම අඩුවීම පිළිවෙලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 691 ක් හෙවත් සියයට 7 ක්, රුපියල් දශ ලක්ෂ 414 ක් හෙවත් සියයට 4 ක් සහ රුපියල් දශ ලක්ෂ 443 ක් හෙවත් සියයට 5 ක්ද, වශයෙන් විය. 1988 වර්ෂයේ ඉද්ධ විදේශ බැංකු වත්කම්වල විශාල අඩුවීම තුළින් ගෙවුම් ශේෂ තත්ත්වය ඉතා අයහපත් වීම පෙන්නුම් කෙරේ. 1986 සහ 1987 වර්ෂවල ගෙවුම් ශේෂ හිඟය වූ විගැහි දශ ලක්ෂ 73 සහ විගැහි දශ ලක්ෂ 72 සමඟ සසඳා බලන කල 1988 වර්ෂයේ ගෙවුම් ශේෂයේ සමස්ත හිඟය විගැහි දශ ලක්ෂ 101 ක් විය. 1984 වර්ෂයේ සිට ඉද්ධ විදේශ බැංකු වත්කම් ප්‍රමාණය නොකඩවාම අඩුවී යාමත්, 1988 වර්ෂයේ ගෙවුම් ශේෂ තත්ත්වය ඉතා අයහපත් වීමත් තුළින් රටේ සාර්ව ආර්ථික අස්ථාවරත්වය යටතේ, ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ අංශය දැඩි පීඩනයකට ගොදුරු වූ ආකාරය පිළිබිඹු කෙරේ.

විදේශීය අංශය මුදල් සැපයුම කෙරෙහි සංකෝචනාත්මක බලපෑමක් ඇතිකළ හෙයින් 1988 වර්ෂයේ මූල්‍ය සමස්තවල වර්ධනය වේගවත් වීමට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ දේශීය ණය සැපයුමෙහි වූ නියුණු වර්ධනයයි. රුපියල් දශ ලක්ෂ 11,457 ක් හෙවත් සියයට 18 ක් වූ 1987 වර්ෂයේ දේශීය ණය ප්‍රසාරණය සමඟ සසඳා බලනකල 1988 වර්ෂයේ දේශීය ණය ප්‍රසාරණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 21,302 ක් හෙවත් සියයට 28 ක් විය. 1988 වර්ෂයේ දේශීය ණය අංශයෙහි වර්ධනය රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,017 කින් හෙවත් සියයට 33 කින් වැඩි වූ බැංකු අංශයෙන් රජයට දෙන ලද ඉද්ධ ණයවලින්ද රුපියල් දශ ලක්ෂ 12,285 කින් හෙවත් සියයට 25 කින් වර්ධනය වූ වාණිජ බැංකුවලින් පෞද්ගලික අංශයට දෙන ලද දළ ණය වලින්ද සමන්විත වී ඇත. ඉකුත් වර්ෂයෙහි මෙයට අදාල වැඩිවීම් පිළිවෙලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,502 ක් හෙවත් සියයට 20 ක් සහ රුපියල් දශ ලක්ෂ 6,955 ක් හෙවත් සියයට 17 ක් විය.

මූලික වර්ෂවලදී අයවැය කටයුතු සඳහා රජය විසින් දිගින් දිගටම බැංකු ණය ලබා ගැනීම විශේෂ සැලකිල්ලට යොමුව ඇති කරුණකි. 1988 වර්ෂයේදී අයවැය පියවීම සඳහා ශුද්ධ ණය ගැනීම රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,017 ක් හෙවත් දළ ජාතික ආදායමෙන් සියයට 4 දක්වා මෙතෙක් වාර්තාගත ඉහළම මට්ටමකට වැඩිවීම තුළින් මේ තත්ත්වය තවදුරටත් අයහපත් විය. මෙතරම් විශාල අත්දැම් බැංකු ණය ප්‍රමාණයක් මත රඳා පැවැත්මේ අවශ්‍යතාව පැහැ නැඟුනේ ආදායම අඩුවීම මෙන්ම වියදමේ සැලකිය යුතු වැඩිවීම යන දෙකරුණම හේතුකොට ගෙන අයවැය තත්ත්වය පිරිහීම නිසාය. ආරක්ෂක කටයුතු සහ රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප් වැඩි කිරීම සඳහා වැඩි මුදල් ප්‍රමාණයක් වැය කිරීමට සිදුවීම වියදම් වැඩි වීමට මූලික හේතුවක් විය.

රාජ්‍ය අංශය විසින් ගනු ලැබූ බැංකු ණයවලින් අති විශාල කොටසක් වාණිජ බැංකුවලින් ලබාගැනීමේ පසුගිය වර්ෂයේ අත්දැකීමට භාත්පසින්ම වෙනස්ව 1988 වර්ෂයේදී වැඩි ණය ප්‍රමාණයක් ලබා ගන්නා ලද්දේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙනි. මෙම වර්ෂය තුළදී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් ලබාගත් ශුද්ධ මුළු ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 8,316 කින් හෙවත් සියයට 34 කින් ඉහළ නැඟුණි. මේ අතර රජය විසින් වාණිජ බැංකුවලින් ලබාගත් මුළු ශුද්ධ ණය මුදල රුපියල් දශ ලක්ෂ 701 ක් හෙවත් මුළු ශුද්ධ බැංකු ණය ගැනීමවලින් සියයට 8 ක් විය. 1988 වර්ෂයේ අවසාන මාස කීපය තුළදී වියදම් වැඩි වීමත්, ආදායම් රැස් කිරීමේදී බාධක පැන නැඟීමත් නිසා බැංකු ණය ලබා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය වැඩි විය. 1988 වර්ෂයේ අවසාන මාස දෙක තුළදී රජයේ ශුද්ධ ණය ගැනීම ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,259 කින් වැඩිවීමෙන් මූල්‍ය සමස්ත කෙරෙහි සැලකිය යුතු පීඩනයක් ඇති කරන ලදී.

1988 ප්‍රථම භාගයේදී සංචිත මුදල් පදනම රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,468 කින්ද, 1988 දෙවන භාගයේදී තවත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,823 කින්ද වැඩි වීමට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් රජයේ ණය ගැනීමවලට අවකාශ ලබා දීමය. මෙලෙස, සමස්තයක් වශයෙන් 1988 දී මහ බැංකු සංචිත මුදල් පදනම රුපියල් දශ ලක්ෂ 6,291 කින් වැඩි විය. මෙය ශුද්ධ විදේශ වත්කම් පහත බැසීමෙනිත් (රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,977), ප්‍රතිමූල්‍ය පහසුකම් (රුපියල් දශ ලක්ෂ 358) සහ අනෙකුත් ශීර්ෂ (ශුද්ධ) (රුපියල් දශ ලක්ෂ 589) ඇතුළුව වාණිජ බැංකුවලට දෙන ලද ණය සහ රජයේ ශුද්ධ ණය ගැනීම (රුපියල් දශ ලක්ෂ 8,231) වැඩි වීමෙනිත් සංයුතික ප්‍රතිඵලයක් විය. සංචිත මුදල් පදනමෙහි වූ මෙම විශාලතම වැඩිවීම මූල්‍ය සමස්තයන්හි සහ මිළ මට්ටම් කෙරෙහි සැලකිය යුතු පීඩනයක් ඇති කල බව නිසැකය.

1988 වර්ෂයේදී රාජ්‍ය අංශය මෙන්ම පෞද්ගලික අංශයද විශාල වශයෙන් බැංකු ණය ගැනීම මත රැඳී සිටිනු දක්නට ලැබුණි. ඉකුත් වර්ෂයේ, රුපියල් දශ ලක්ෂ 6,955 ක් හෙවත් සියයට 17 කින් වූ වැඩිවීම සමඟ සසඳන විට, 1988 වර්ෂය තුළදී පෞද්ගලික අංශයේ ණය ගැනීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 12,285 කින් හෙවත් සියයට 25 කින් ඉහළ නැඟුණි. මෙයින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 8,689 ක් හෙවත් සියයට 71 ක ප්‍රමාණයක් පෞද්ගලික අංශයේ අනෙකුත් ගණුදෙනු කරුවන් විසින් ලබාගත් ණය ගැනීමය. ප්‍රධාන වශයෙන් ණය මුදල් සහ අධිරාවලින් සමන්විත වූ මෙම අංශයේ ණය ගැනීම් පිළිවෙලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,347 කින් සහ රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,761 කින් වැඩි විය. අයහපත් තත්වයන් යටතේ වුවද, ඉහළ මට්ටමකින් වාණිජ කටයුතු පවත්වා ගෙන යාම, පෞද්ගලික අංශයේ ණය ගැනීම්වලින් පිළිබිඹුවේ.

ඉකුත් වර්ෂයේ, රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,727 කින් හෙවත් සියයට 55 කින් වර්ධනය වූ ණය ගැනීම් ප්‍රමාණය හා සසඳා බලන කල මෙම වර්ෂය තුළදී රජයේ සංස්ථා විසින් ලබාගත් වාණිජ බැංකු ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,421 කින් හෙවත් සියයට 46 කින් වැඩි විය. මෙම අංශයේ ණය ගැනීම්වල මෙම කියුණු වැඩි වීමට හේතු වූයේ ලංකා බණිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව, රාජ්‍ය වැවිලි නීතිගත සංස්ථාව, ජනතාවකු සංවර්ධන මණ්ඩලය සහ සමුපකාර තොග වෙළෙඳ සංස්ථාව වැනි ඇතැම් ප්‍රධාන සංස්ථාවල කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා වැඩි වීමය. මෙම තත්ත්වයට එක් අනෙකින් රටේ අවිනිශ්චිත වාතාවරණයද, අනික් අතින් වැටුප් බිල ඇතුළු වියදම් ඉහළ නැඟීමද බලපෑවේය.

පසුගිය වර්ෂයේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 301 කින් හෙවත් සියයට 21 කින් පහත වැටීමට ප්‍රතිවිරුද්ධ 1988 වර්ෂයේ, සමුපකාර ආයතනවල ණය ගැනීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 195 කින් හෙවත් සියයට 17 න් ඉහළ නැඟුණි. මෙම ආශය විසින් ලබාගත් ණය ප්‍රමාණයෙහි වර්ධනය මුළුමනින්ම බලපෑවේ වී මිළදී ගැනීම සඳහා ණය ලබා ගැනීමත්, වර්ෂයේ අවසාන කාර්තුවේදී දිවයිනේ පැවති අවිනිශ්චිත වාතාවරණය නිසා එම ණය ආපසු ගෙවීම ප්‍රමාද වීමත්ය.

1988 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ නව බැංකු සංකල්පයක් වූ නියෝජ්‍යත්ව බැංකු ආයතන බිහි විය. 1988 ඔක්තෝබර් මාසයේදී ආරම්භ වූ මෙම යෝජනා ක්‍රමය යටතේ සරල සහ පහසු කොන්දේසි යටතේ ග්‍රාමීය ආශයේ පුද්ගලයන් හට කුඩා පරිමාණයේ ණය ලබාදීම සඳහා රාජ්‍ය බැංකු දෙක මගින් ග්‍රාමීය ණය දෙන්නන් පත් කරන ලදී. මෙමගින් අදාළ පුද්ගලයන් වෙත ණය ලබා දීම සඳහා රාජ්‍ය බැංකු විසින් පත්කරනු ලබන නියෝජිතයින් වෙත ණය මුදල් ලබා දෙන ලදී. කෘෂිකර්ම, කුඩා කර්මාන්ත, වාණිජ, පරිභෝජනය, කල්පවත්නා පරිභෝජන භාණ්ඩ මිළදී ගැනීම සහ වෙනත් විවිධ අවශ්‍යතා සඳහා මෙමගින් ණය ලබාගත හැකි විය. 1988 වර්ෂය අවසානයේදී ලංකා බැංකුව විසින් මෙවැනි ණය දෙන නියෝජිතයින් 100 ක්ද, මහජන බැංකුව විසින් 65 ක්ද පත් කර තිබුණි.

කෙටි කාලීන ණය වෙළෙඳපොළෙහි පැහැදිලිවම දක්නට ලැබුණු පරිදි 1988 වර්ෂය තුළදී ශ්‍රී ලංකාවේ පොළී අනුපාතික, සාමාන්‍ය ස්ථාවර මට්ටමක පැවතිණි. පිළිවෙලින් නව භාණ්ඩාගාර බිල්පත් නිකුත්ව මගින් සපුරාලිය යුතු වූ රජයේ අරමුදල් සඳහා වූ ප්‍රසාරණාත්මක ඉල්ලුම හේතුකොට ගෙන භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වෙළෙඳපොළෙහි පොළී අනුපාතිකයන් සැලකිය යුතු මට්ටමකින් ඉහළ නැඟුණි. 1988 වර්ෂය අවසාන මාස හතර තුළ මෙම තත්ත්වය විශේෂයෙන් කැපී පෙනුණි. 1987 වර්ෂය අවසානයේදී සියයට 10.8 ක් වූ භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල බරතබනලද සාමාන්‍ය පොළී අනුපාතිකය 1988 වර්ෂය අවසානය වනවිට සියයට 18.9 දක්වා වැඩි විය.

ප්‍රාථමික භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වෙළෙඳපොළෙහි පොළී අනුපාතික ඉහළ යාම ද්විතීයික භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වෙළෙඳපොළෙහි පොළී අනුපාතික කෙරෙහිද බලපෑවේය. ඒ අනුව වට්ටම් සහ ප්‍රති වට්ටම් කිරීමේ අනුපාතිකයන් සමාන අයුරින් වෙනස් විය. මේ අතර, මහ බැංකු සුරැකුම්පත්වල සලක අනුපාතිකයද මෙම වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් මාසයේදී සියයට 11 සිට සියයට 14 දක්වා ඉහළ නැඟුණි. එමෙන්ම සියයට 12.19 සිට සියයට 14.0 දක්වා වූ ඉකුත් නිකුත්වලට අදාළ මහ බැංකු සුරැකුම්පත් ඵලද අනුපාතිකය මෙම වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් මාසයේදී පැවති වෙන්දේසියේදී සියයට 16.20 දක්වා ඉහළ නැඟුණි.

භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වෙළෙඳපොළෙහි පොළී අනුපාතික ඉහළ නැඟීමත්, කෙටි කාලීන අරමුදල් සඳහා වාණිජ බැංකු ක්‍රමය තුළ පැවති වැඩි වූ ඉල්ලුම මගින් ඇතිවූ පීඩනයත් පිළිබිඹු කෙරෙමින් වර්ෂය තුළදී අන්තර් බැංකු ඒකීයණ මුදල් වෙළෙඳපොළෙහි පොළී අනුපාතිකයන් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ නැඟුණි. 1987 වර්ෂය අවසානයේදී සියයට 11 සිට සියයට 14 දක්වා පැවති ඒකීයණ මුදල් වෙළෙඳපොළ පොළී අනුපාතිකය 1988 වර්ෂය අවසානයේදී සියයට 16 සිට සියයට 21 දක්වා ඉහළ නැඟුණි.

1988 වර්ෂය තුළදී කෙටි කාලීන පොළී අනුපාතිකවල තරමක තියුණු වැඩි වීමක් වාර්තා වුවද, වාණිජ බැංකුවල තැන්පතු අනුපාතික වැඩි වූයේ මධ්‍යස්ථ ප්‍රමාණයකිනි. 1988 වර්ෂය ආරම්භයේදී සියයට 8.5 සිට සියයට 14.0 අතර පරතරයක වූ එක් අවුරුදු තැන්පතු වල අවම සහ උපරිම පොළී අනුපාතිකය දෙසැම්බර් මාසය වන විට සියයට 9.00 සිට සියයට 15.5 දක්වා වූ පරතරයකට වැඩි විය. මේ අතර වාණිජ බැංකු විසින් තැන්පතු සහතික සඳහා පිරිනමන ලද පොළී අනුපාතිකය 1987 වර්ෂය ආරම්භයේදී සියයට 7 සිට සියයට 13 දක්වා වූ පරතරයක සිට 1988 වර්ෂය අවසානය වනවිට සියයට 8 සිට සියයට 14 දක්වා වූ පරතරයකට වැඩි විය.

මූල්‍ය සමාගම් විසින් තැන්පතු සහතික සඳහා පිරිනමන ලද පොළී අනුපාතිකයන් වාර්ෂිකව සියයට 8 සහ සියයට 18 අතර වූ පරතරයක සිට සියයට 10 සහ සියයට 18 දක්වා වූ පරතරයකට සුළු වශයෙන් වැඩි විය. තැන්පතු සඳහා ගෙවූ පොළී අනුපාතිකවල සුළු වැඩි වීමට අනුරූපී ලෙස, වාණිජ බැංකුවල ණය පොළී අනුපාතිකවලද ඉහළ යාමේ උපනතියක් දීර්ඪ විය. 1988 වර්ෂයේදී ප්‍රාථමික ණය අංශයෙහි බර තැබූ සාමාන්‍ය පොළී අනුපාතිකය සියයට 12.9 සිට සියයට 17.2 දක්වා උච්චාවචනය වූ අතර, එය පසුගිය වර්ෂයේදී සියයට 13.5 සිට සියයට 15.1 දක්වා වූ පරතරයක විය.

මෑතදී සමහර මූල්‍ය සමාගම්වල ඇති වූ අයහපත් වර්ධනයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් 1988 දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් මූල්‍ය සමාගම්වල තැන්පතු පොළී අනුපාතිකයන් තවදුරටත් විධිමත් කිරීමේ නිරත විය. මේ සම්බන්ධයෙන් 1979 අංක 27 දරණ මූල්‍ය සමාගම් පනත යටතේ, තැන්පතුවලට හා අනිකුත් මූල්‍ය උපකරණවලට ගෙවිය හැකි උපරිම පොළී අනුපාතිකයන් සීමා කිරීමේ අදහසින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, මූල්‍ය සමාගම්වලට නියෝග කිහිපයක් පනවන ලදී. මෙම නියෝගවලට අනුව මාස 12 ක තැන්පතු සඳහා ගෙවිය හැකි උපරිම පොළී අනුපාතික වසරකට සියයට 17 සිට සියයට 24 අතර වෙනස් විය.

මුදල් සැපයුමේ අධික වැඩි වීමත්, එමගින් මිළ කෙරෙහි නොකඩවා ඇති වූ බලපෑමත් නිසා 1988 වසරේදී මූල්‍ය අධිකාරීන්ට අධික සීමා කිරීම් වලින් යුතු මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කිරීමට සිදුවිණ. මෙය ප්‍රධාන වශයෙන්ම එල්ල වූයේ විවිධ වෙළඳපල කටයුතු තුළින් ආර්ථිකයේ පැවති අධි ද්‍රවශීලතාවය ඉවත් කිරීමටය. භාණ්ඩාගාර බිල්පත් විශාල වශයෙන් මහ බැංකු නොවන මූලාශ්‍රයන්ට විශේෂයෙන්ම වාණිජ බැංකුවලට විකිණීමත්, භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සඳහා ප්‍රති මිලදී ගැනුම් වෙළෙඳපොලක් හඳුන්වා දීමත්, මහ බැංකු සුරැකුම්පත් නිකුත් කිරීමත් මේ සම්බන්ධයෙන් අනුගමනය කරන ලද ක්‍රියා මාර්ගයන් විය. භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල පොළී අනුපාතිකයන් වෙළෙඳපොල බලවේගයන්ට අනුව නිදහසේ තීරණය වීමට ඉඩ හරින ලදී. මේ අනුව මාස තුනේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල බර තබනලද සාමාන්‍ය පොළී අනුපාතිකය 1987 වසර අවසානයේ පැවති සියයට 10.8 සිට 1988 වසරේ අවසානය වනවිට සියයට 18.9 දක්වා ඉහළ නැඟුණි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ද ද්විතීය භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වෙළෙඳපොලෙහි විශාල ලෙස භාණ්ඩාගාර බිල්පත් විකිණීමෙන් තමන් සතුව ඇති භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ප්‍රමාණය අඩු කර ගැනීමට උත්සාහ දරන ලදී. කෙසේ වුවද, අළුතින් විශාල වශයෙන් නිකුත් කරනු ලැබූ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ප්‍රමාණය හේතුකොටගෙන, විවිධ වෙළෙඳපොල කටයුතු වලින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සතු බිල්පත් කොටස අඩු කර ගැනීමේ අරමුණ සීමාසහිත විය. එසේ වුවද, ගෙවිය යුතුව ඇති මුළු භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ප්‍රමාණයෙන් සියයට 27 ක් නියෝජනය කරමින් මහ බැංකු නොවන අංශ සතු භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ප්‍රමාණය 1987 වසර අවසානයේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 8,223 සිට 1988 වසර අවසානයේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 11,434 දක්වා ඉහළ නැඟුණි.

වසර තුළ හඳුන්වා දෙනු ලැබූ තවත් වැදගත් මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් වූයේ තමන් වෙත ඇති තැන්පතු වගකීම් සඳහා වාණිජ බැංකු විසින් පවත්වා ගත යුතු ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අවශ්‍යතා වැඩි කිරීමය. 1988 පෙබරවාරි මාසයේ සිට සියළුම වර්ගයේ තැන්පතු වගකීම් වෙනුවෙන් වූ ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය සියයට 13 දක්වා ප්‍රතිශත අංක 3 කින් වැඩි කරන ලදී. 1988 සැප්තැම්බර් මාසයේදී එය තවදුරටත් ප්‍රතිශත අංක 2 කින් සියයට 15 දක්වා ඉහළ නැංවීය. කෙසේ වෙතත්, වාණිජ බැංකුවලට දැරීමට සිදු වූ අධික අතරමැදිකරණ පිරිවැය වැළැක්වීම සඳහා අවස්ථා දෙකේදීම එම වැඩිවීම් ශ්‍රී ලංකා රජයේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල ආයෝජනයන් වශයෙන් පවත්වා ගැනීමට අවසර දෙන ලදී.

රටේ පැවති මූල්‍ය තත්ත්වයන් අනුව දැඩි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කළයුතු වුවත්, රටේ කලබලකාරී තත්ත්වය නිසා කර්මාන්ත කරුවන්ට මුහුණ පෑමට සිදු වූ ගැටළුවලට පිහිට වීම පිණිස වාණිජ බැංකුවල ද්‍රවශීලතාව වැඩි කිරීමේ අදහසින් සහනදායී පියවර දෙකක්

දෙසැම්බර් මසදී හඳුන්වා දෙන ලදී. ඉන් පළමුවැන්න වූයේ කලබලකාරී තත්ත්වය හේතුවෙන් ද්‍රවශීලතා ගැටළුවලට මුහුණ දුන් වාණිජ බැංකු සඳහා මහ බැංකුව විසින් මුදල් නීති පනතේ 83(1) සි වගන්තිය යටතේ වර්ෂයකට සියයට 15 ක විශේෂ පොළී අනුපාතිකයක් මත තාවකාලික අත්තිකාරම් සැපයීම මගින් මෙම සහන සැලසීමය. දෙවනුව, වාණිජ බැංකු සඳහා අමතර තාවකාලික සහනයක් වශයෙන් මහ බැංකුව විසින් දෙන ප්‍රතිමූල්‍ය පහසුකම් යටතේ වාණිජ බැංකු විසින් අපනයන කරුවන්ට පෙර-නැව්ගත කිරීම් සඳහා දෙන ලද අත්තිකාරම් ආපසු ගෙවීමේ කාලසීමාව මාස 3 සිට මාස 5 දක්වා දීර්ඝ කරන ලදී.

ආර්ථිකයේ පුර්වතා අංශවලට කෙටි හා මැදි කාලීන ණය දීම දිරි ගැන්වීම සඳහා වාණිජ බැංකුවලට හා අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතනවලට මහ බැංකුව විසින් දිගටම ප්‍රතිමූල්‍ය පහසුකම් ලබා දෙන ලදී. ඊට අමතරව, වසරේ අවසාන කාර්තුව තුළදී කලබලකාරී තත්ත්වයන් උත්සන්න වීමේ හේතුවෙන් ඇති වූ ද්‍රවශීලතා ගැටළු මගහැරීම සඳහා 1988 දී වාණිජ බැංකුවලට ප්‍රතිමූල්‍ය පහසුකම් සැලසීමටද සිදු විය. තවද, දැඩි ද්‍රවශීලතා ප්‍රශ්නවලට මුහුණ දුන් සමහර මූල්‍ය සමාගම්වලට ද මහ බැංකුව විසින් ප්‍රතිමූල්‍ය ණය පහසුකම් සපයන ලදී. විවිධ ණය ක්‍රම යටතේ මහ බැංකුව විසින් සපයන ලද නොපියවා පැවති මුළු ප්‍රතිමූල්‍ය පහසුකම් ප්‍රමාණය 1988 වසරේදී රුපියල් 4෫෫ ලක්ෂ 358 කින් ප්‍රසාරණය වෙමින් වසර අවසානයේදී රුපියල් 4෫෫ ලක්ෂ 3,854 ක් විය. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සිය සාමාන්‍ය සම්පත් වලින් රුපියල් 4෫෫ ලක්ෂ 600 ක් මැදි හා දිගුකාලීන ණය අරමුදලට (මැ. දී. ණ. අ.) මාරුකරමින් 1988 දී ප්‍රතිමූල්‍ය පහසුකම් ධාරිතාව රුපියල් 4෫෫ ලක්ෂ 1,875 දක්වා ඉහළ නංවන ලදී.

ජාතික ණය සැලැස්ම යටතේ ණය යොමුවිය යුතු දිශාව පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින්, දිගටම බලපෑම් කරනු ලැබීය. ජාතික ණය සැලැස්ම යටතට වාණිජ බැංකු, ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව සහ අනෙකුත් දිගු කාලීන ණය දෙන ආයතනවල, ණය දීම ඇතුළත් විය. කෙසේ වුවද, වසරේ කලින් කල ඇති වූ කලබලකාරී තත්ත්වයන් උත්සන්න වීම නිසා ණය සැලැස්මේ ප්‍රගතිය පරීක්ෂා කිරීම අපහසු විය. එසේ වුවද, ආර්ථිකයේ නොයෙකුත් අංශවලට ණය ලබා දීමේදී වාණිජ බැංකුවලට සහ අනෙකුත් ණය දෙන ආයතනවලට අවශ්‍ය කරන වටිනා මග පෙන්වීමක් මෙම ජාතික ණය සැලසුමෙන් සපයන ලදී.

මැතිවරණ වසරක පවතින අවිනිශ්චිත වාතාවරණයත්, රටේ කලබලකාරී තත්ත්වයත් හේතුකොටගෙන 1988 වසර තුළ ප්‍රාග්ධන වෙළෙඳපොළ ක්‍රියාකාරීත්වය අධාල විය. ප්‍රාග්ධන වෙළෙඳපොළෙහි ක්‍රියාකාරීත්වය කෙරෙහි බලපෑවේ ආයෝජකයින් තුළ තිබූ “ බලාහිඳිමු ” යන ආකල්පය බව පෙනේ. පසුගිය වසරේ රුපියල් 4෫෫ ලක්ෂ 206 ක් වටිනා කොටස් විකිණීම් සමඟ සසඳන කල 1988 වසරේ අළුතින් නිකුත් කරන ලද කොටස් සංඛ්‍යාව පසුගිය වසර මෙන් දෙගුණයක් වුවද, කොටස්වල වටිනාකම රුපියල් 4෫෫ ලක්ෂ 202 ක් පමණක් විය. අළුතින් නිකුත් කරන ලද කොටස් 10 සංයුක්ත වූයේ ඉඩම් සහ දේපොළ සංවර්ධනය සඳහා 5 ක්ද (රුපියල් 4෫෫ ලක්ෂ 105), බැංකු සහ මූල්‍ය කටයුතු සඳහා 4 ක්ද (රුපියල් 4෫෫ ලක්ෂ 94) සහ නිෂ්පාදන අංශය සඳහා එකක්ද (රුපියල් 4෫෫ ලක්ෂ 3) වශයෙනි. ද්විතීය කොටස් වෙළෙඳපොළෙහි මුළු පිරිවැටුම 1987 දී රුපියල් 4෫෫ ලක්ෂ 336 ක සිට 1988 දී රුපියල් 4෫෫ ලක්ෂ 380 ක් දක්වා සුළු වශයෙන් වැඩි විය. කොළඹ සුදැකුම් කොටස් මිල දර්ශකයට අනුව කොටස් වෙළෙඳපොළෙහි සාමාන්‍ය මිල මට්ටම 1987 අවසානයේ සිට 1988 වසර අවසානයට සියයට 21 ක පහත වැටීමක් වාර්තා කරන ලදී. එවැනිම උපතනියක් පෙන්වුම් කරමින් කොළඹ සුදැකුම් විනිමය කොටස් මිල දර්ශකයද, සියයට 19 ක පහළ වැටීමක් වාර්තා කරන ලදී.

ලෝක ආර්ථිකයේ පැවති අහිතකර තත්ත්වයන් යටතේ පවා 1977 ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රමයේ පුනර්ජීවනයක් ලැබූ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය, 1983 දී ඇතිවූ සිවිල් කලබලකාරී තත්ත්වයන් සමඟම පසු බැසීමකට ලක් විය. 1987 වසරේ ආර්ථික වර්ධනය සියයට 1.5 දක්වා පහත වැටීමට දිගු කලක් පැවති දරුණු නියඟයද හේතු විය. 1988 දී කාලගුණ තත්ත්වයන් යහපත් වුවද, වරින් වර ඇති වූ සිවිල් කලබල, දිගටම ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වයට බාධා ඇති කළේය.

මෙබඳු පසුබැසීම් තිබියදීත් වෙනස් වන තත්ත්වයන්ට අනුකූලව හැඩ ගැසීමට ආර්ථිකය තුළ ඇති ශක්තිය හා හැකියාව විදහාපාමින් 1988 දී ආර්ථිකය යථාතත්ත්වයට පත්වීමේ සලකුණු දිස් විය. කෙසේ වුව ද, ඉතිරි කිරීමේ වල හිඟකම හා අධික අය වැය හිඟයන් නිසා ආර්ථිකය තුළ පවත්නා විශාල අසමතුලිතතාවය මෙම සුළු වර්ධනය මගින් යටපත්වීමට ඉඩ හැරිය යුතු නොවේ.

ආර්ථිකයේ අංශ කිහිපයක අසමතුලිතතාවයන් වර්ධනය වන පසුබිමක් තුළ යළිත් වරක් අඛණ්ඩව පවත්නා ආර්ථික වර්ධනයක් ලඟා කර ගැනීම දිරිගැන්වීම සඳහා ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණයක් ඇති කිරීම පිණිස 1988 සිට 1991 දක්වා කාල පරිච්ඡේදය තුළ ක්‍රියාත්මක වන මැදි කාලීන ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් සකස් කරන ලදී. මෙම ප්‍රතිපත්ති රාමුවට අයවැය හිඟය ක්‍රමයෙන් අඩු කිරීම, ගෙවුම් ශේෂ තත්ත්වය දියුණු කිරීම සහ උද්ධමන පීඩනය පාලනය කිරීම යන කරුණු ඇතුළත් වේ. කෙසේ වුවද, මෙම වැඩපිළිවෙල යටතේ පළමු වසරේදී අපේක්ෂිත අරමුණු බොහොමයක් ඉටු කර ගැනීමට අපොහොසත් විය. ඊට විශාල වශයෙන් හේතු වූයේ බලාපොරොත්තු වූ අන්දමට රටේ සාමකෘතී ව්‍යාපාරණයක් ඇති කර ගැනීම ඉතාමත් දුෂ්කර වූ නිසාය. අතික් අතට මැතිවරණ වසරේ වූ අධික වියදම් නිසා පවතින සම්පත් කෙරෙහි තවදුරටත් පීඩනයක් ඇති කරමින් රජයේ වියදම් තියුණු ලෙස වැඩි විය.

මෙම තත්ත්වයන් යටතේ 1988 දී අයවැය හිඟය සැහෙන ලෙස පුළුල් වූ අතර, ගෙවුම් ශේෂය හා විදේශීය සංචිත තත්ත්වයද පිරිහුණි. මුදල් සැපයුමේ වර්ධන වේගය වැඩි වූ අතර, උද්ධමනයද සියයට 15 ක් ලෙස ඉලක්කම් දෙකේ මට්ටමක නොවෙනස්ව පැවතුණි. සේවා නියුක්තිය ක්‍රමයෙන් අසතුටුදයක වීමත්, දුප්පත් අයගේ ආදායම් මට්ටම හා පෝෂණ තත්ත්වය ක්‍රම ක්‍රමයෙන් පිරිහීමත් දක්නට ලැබුණි. මේ අනුව ජාතික මට්ටමින් ඇති වූ නියුණු සංවෘද්ධියෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සංවර්ධන වැඩපිළිවෙල තුළින් ආදායම් ව්‍යාප්තිය හා දරිද්‍රතාවය නැති කිරීමට අවධානය යොමු කළයුතු බවට රටේ පොදු පිළි ගැනීමක් ඇති විය.

මේ අතර ආර්ථික වෘද්ධියට බාධාකාරී වන ප්‍රමාණවත් නොවන දේශීය ඉතුරුම් හා ආයෝජනයන්, විචලනය වන විදේශ අංශයන් හේතුකොට රට තවදුරටත් ව්‍යුහාත්මක හා මූල්‍ය ගැටළුවලට මුහුණ පාන ලදී. විදේශ අංශයේ දුර්වල ක්‍රියාකාරීත්වය නිසා පසුගිය වර්ෂ හතර තුළම දේශීය ඉතිරි කිරීම් මට්ටම දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 12.4 මට්ටමෙහිම පැවති අතර එම කාලච්ඡේදයේ වාර්ෂික සාමාන්‍ය ආයෝජන අනුපාතය සියයට 23.4 ක මට්ටමක නොවෙනස්ව පැවතුණි. මේ අතර කලින් සඳහන් කළ පරිදි අඛණ්ඩ ආර්ථික ප්‍රසාරණයක් සඳහා පූර්ව අවශ්‍යතාවයක් වන වඩා ස්ථායී ආර්ථික තත්ත්වයන් ලඟා කර ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාව අපොහොසත් විය. මෙම ප්‍රවනතාවයන් දිගටම පැවතීමට ඉඩ දුනහොත් එය ආර්ථික වර්ධනය අඩපන කිරීමටත්, විශ්වාසය පහදු කිරීමටත් හේතු වනු ඇත. මෙම කරුණ නිසා අන්ත දුගී දුප්පත්කම අඩු කිරීම කෙරේ අවධානය යොමු කරන අතරම විවෘත හා තරඟකාරී ආර්ථික රාමුවක් තුළ අඛණ්ඩ ආර්ථික වර්ධන ක්‍රියාවලියක් පවත්වා ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති හැඩ ගැස්වීම ඉතා වැදගත්ය.

1986 හා 1987 වාර්ෂික වාර්තාවලද අඛණ්ඩ ආර්ථික ප්‍රසාරණයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාවයක් පවත්වා ගැනීමේ පූර්ව කොන්දේසියක් ලෙස රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතුවල පාලනයක් පවත්වා ගැනීමේ ඇති අවශ්‍යතාව අවධාරණය කරනු ලැබීය. මේ සම්බන්ධව සලකන විට 1988 වර්ෂයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වයන්හි තවත් පසුබෑමක් ඇතිවිය. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අනුපාතයක් වශයෙන් සමස්ත අයවැය හිඟය 1987 දී සියයට 11.1 සිට 1988 දී සියයට 15.2 දක්වා ඉහළ ගිය අතර, ප්‍රසාරණාත්මක හිඟය (බැංකු ක්‍රමයෙන් ණය ලබා ගැනීම) සියයට 1.8 සිට සියයට 4.1 දක්වා ඉහළ නැඟුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ගෙවුම් ශේෂ තත්ත්වය පිරිහුණු අතර, උද්ධමන පීඩනය තවත් දැඩි විය. නොකඩවා ඉහළ යමින් පවතින අයවැය හිඟය මගින් ආර්ථික කළමනාකරණයට ප්‍රබල අභියෝගයක් එල්ල කරයි. මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති සැහෙනදුරකට සීමාකාරී වුවද, ආර්ථිකයේ පැවති අතිරික්ත ද්‍රවශීලතාවය ඉවත් කිරීමෙහි ලා එහි සාර්ථකත්වය සීමිත විය. ඒ අනුව අතිරික්ත අයවැය පාලනය කිරීමෙහි ලා මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිවල ඇති සීමිත වැදගත්කම පෙන්වුම් කෙරේ. එමනිසා රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වයේ අපේක්ෂිත යහපත් වර්ධනයක් ඇති කර ගැනීම පිණිස රජයේ ආදායම හා වියදම අතර හොඳ සමබරතාවයක් පවත්වා ගැනීම අත්‍යවශ්‍යය. මෙය අනාගත ආර්ථික වර්ධනය හා ස්ථායීතාව සඳහා අත්‍යවශ්‍ය පූර්ව කොන්දේසියකි.

වරක් රට විශාල අයවැය හිඟයකට පුරුදු වූ විට එම හිඟයන් මැඩ පවත්වා ගැනීම ඉතාමත් අපහසු වන අතර තවදුරටත් අස්ථාවර තත්ත්වයකට පත්වීමෙන් දිගුකාලීන සංවර්ධනයට හානි පැමිණේ. මෙබඳු හිඟයක් විශාල වශයෙන් ප්‍රසාරණාත්මක මූලාශ්‍රයන්ගෙන් මූල්‍යකරණය කිරීමට සිදු වන විට එහි වැඩිම බර දැරීමට සිදු වනුයේ සමාජයේ දුප්පත්ම සාමාජිකයින්ටය. වැඩි වන හිඟ අයවැයවලට පිළියම වන්නේ සමාජ හා ආර්ථික පිරිවැය අවම වන පරිදි රජයේ ආදායම් වැඩි කිරීම හා වියදම් කපා හැරීමය. 1988 වර්ෂයේ දක්නට ලැබුණු රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වයන් අනුව අංශ දෙකකින් අයවැය තත්ත්වය දියුණු කිරීම සඳහා කටයුතු කළයුතු බව පෙනේ. මෙහි පළමුවැන්න නම් මෑත අවුරුදුවල අඩු වීමට නැඹුරුව ඇති ආදායම වැඩි කර ගැනීමේ ප්‍රයත්නය ශක්තිමත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයයි. 1985 දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 22.3 ක් වූ රජයේ ආදායම 1988 දී සියයට 18.9 ක අනුපාතයකට පහත වැටුණි. මීට සමානව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අනුපාතයක් වශයෙන් බදු ආදායම 1984 දී සියයට 19.5 සිට 1988 දී සියයට 16.0 දක්වා පහත වැටුණි. මෙම අනුපාතයන්හි පහත වැටීම තුළින් සැහෙන දුරකට රජයේ ආදායම් ඒකතු කිරීමේ ප්‍රයත්නය දුර්වල වූ බව පෙනේ. රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය දියුණු කිරීමට නම් මෙම නැඹුරුව නැති කළ යුතුය. දෙවනුව, වියදම් සංයුතියෙහි පරිභෝජනය කෙරෙහි වැඩි යොමු වීමක් පැහැදිලිවම පෙනෙන්නට ඇත. උද්‍යෝගයක් වශයෙන් මෑත අවුරුදුවල රජයේ වියදම් සංයුතියෙහි පොළී ගෙවීම් වැඩි වේගයකින් ඉහළ ගිය අංශයක් වූ අතර ප්‍රාග්ධන වියදම් අංශය දැඩි කපා හැරීම්වලට ලක් වූ අංශයක් විය. මේ හේතුවෙන්, දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අනුපාතයක් වශයෙන් රජයේ මුළු වියදම වැඩි වූ අතර, ප්‍රාග්ධන වියදම් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අනුපාතයක් ලෙස 1985 දී සියයට 13.3 සිට 1988 දී සියයට 9.5 දක්වා පහත වැටුණි. මෙම නැඹුරුව අනාගත සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ පැවැත්මට හිතකර වූවක් නොවේ. එමනිසා අනාගත ආර්ථික වර්ධනයටත්, සේවා නියුක්තිය වැඩි කිරීමටත් පදනමක් ඇති වන පරිදි මනා බදු ක්‍රමයක් තුළින් ආදායම වැඩි කිරීමත්; ඉන් වැඩි කොටසක් ආයෝජනය සඳහා යෙදවීමත් කාලීන අවශ්‍යතාවයක්ව පවතී.

විශාල අයවැය හිඟයන්, ගෙවුම් ශේෂයෙහි අධික වර්තන ගිණුම් හිඟයකට මෙන්ම විදේශීය සංචිතවලට හා විනිමය අනුපාතිකයන්ට බලපාන බැවින් ගෙවුම් ශේෂය සතුටුදායක තත්ත්වයක පවත්වා ගැනීම සඳහා වත්මන් හිඟ අයවැය මට්ටම හැකි පමණ සීමා කිරීම අත්‍යවශ්‍යය. ගෙවුම් ශේෂයෙහි වර්තන ගිණුමේ දියුණුවක් ඇති කිරීම සඳහා සමස්ත ඉතිරි කිරීම් හා ආයෝජන අතර පරතරය අඩු කිරීම ද ඉතාමත් අවශ්‍ය කරුණකි. අයවැය ඉතුරුම් අඩු වීම හේතුවෙන් ඉතිරි කිරීම් හා ආයෝජන පරතරය පුළුල් වන අතර, රාජ්‍ය මූල්‍ය අසමතුලිතතාවය අඩු කිරීමෙන් ගෙවුම් ශේෂය සැලකිය යුතු ලෙස යහපත් වන අතර එය දිගටම පවත්වා ගත හැකිවේ.

රට තුළ මන්ද පෝෂණය පුළුල් ලෙස ව්‍යාප්තව ඇති බව පෙනීයන හෙයින්, නුදුරු කාලයේ රජයේ වියදම් වැඩපිළිවෙලෙහි දරිද්‍රතාව නැති කිරීමේ කටයුතු සඳහා දැඩි ප්‍රමුඛතාවයක් හිමි වනු ඇත. කෙසේ වෙතත්, මූල්‍ය සම්පත් කෙරේ දැනට පවත්නා සීමාවන් නිසා මෙම වැඩපිළිවෙල ආධාර ලැබීමට ඉතාම සුදුසු අය වෙත පමණක් අරමුණු කළ යුතුය. ඒ සමඟම දරිද්‍රතාවය නැති කිරීමේ දිගුකාලීන පිළියම ආර්ථිකයේ සියළුම අංශයන්හි ඵලදායී සේවා නියුක්ති ඇති කිරීම බව වටහා ගත යුතුය. එමනිසා ඉදිරි ආයෝජන වැඩපිළිවෙලවල් මගින් ඵලදායී සේවා නියුක්තියක් ඇති කිරීම කෙරේ සැලකිය යුතු අවධානයක් යොමු කළ යුතුය. මෙම පරමාර්ථය සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සාමාන්‍යයෙන් පොදු ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය පැහැදිලි ආර්ථික කළමනාකරණයක් තුළින් විශ්වාසය ඇති වන පරිදි සැලසුම් කළ යුතුය.